

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XXXI. ÉVFOLYAM

8. SZÁM

1986. AUGUSZTUS

ÁRA: 2 FORINT

Egymilliárd forint építési kölcsön

Átadták a postai kölcsönrel épült 10 000. lakást

Hernádnémetiben július 22-én ünnepélyes lakásátadás színhelye volt a Jókai utca. A bensőséges hangulatú lakás-átadón megjelentek a Postások Szakszervezetének és a Magyar Postának a vezetői, Gricserné Heszky Enikő főtitkár és Doros Béla általános elnökhelyettes. Az elnökhelyettes elmondta, hogy nagy örömmel adja át a tízezredik postai segítséggel épült lakást Zsova Lászlónak és családjának, mert a családfő jó munkájával is kiérdemelte ezt a támogatást.

Az ünnepség előtt Drizner Györggyel, a Miskolci Postaigazgatóság munkatársával beszélgettünk arról, hogyan kapta éppen Zsova László ezt a munkáltatói segítséget.

Az ünnepség előtt Drizner Györggyel, a Miskolci Postaigazgatóság munkatársával beszélgettünk arról, hogyan kapta éppen Zsova László ezt a munkáltatói segítséget.

— Mennyi pénzüket volt Zsováéknek?

— Húszezer forint. Ezen kívül húszezer forintnyi építőanyaguk. Hatvan ezer forinttal pedig saját munkájukkal járultak hozzá az építéshez.

— Milyen szempontok szert döntötték el, hogy Zsováék kapják a százezer forint kölcsönt és a huszonezer forint vissza nem térülő támogatást?

— Zsova László munkáját, magatartását a helyi szakmai és társadalmi szervek jónak ítélték, és ezért a lakásügyi bizottság javasolta a kérelem teljesítését.

— Mit tapasztaltak a helyszínen?

— Az alapos és gondos környeztetanulmány során megállapítottuk, hogy a Zsova házaspár és négy gyermekük nagyon rossz szociális körülmények között él. Egy kétszoba-konyhás vályogházban szorongtak.

A beszélgetést itt félbe hagyjuk, mert megkezdődik az ünnepség. Kiss József tszbtitkár elmondta, hogy Magyarországon ma még szükség van arra, hogy a vállalatok dolgozói megfelelő lakáskörülményeinek megteremtésében közreműködjenek. Hangsúlyozta, hogy a Postások Szakszervezetével egyetértésben a Magyar Posta 1969 óta megkülönböztetett figyelmet fordít dolgozói lakásépítésének támogatására. 1969 óta a posta mintegy egymilliárd forint segítséget nyújtott dolgozóinak, és ezzel elértek, hogy ma már minden hetedik postást lakáshoz tudtak juttatni. Elmondta azt is, hogy a gazdasági erőforrások szűkülése miatt az állami erőből építhető lakások száma csökken, és igen nagy terhet jelent a lakásépítőknek az építőanyagok és az építési költségek drágulása is. Ezek a körülmények szükségessé teszik, hogy a munkáltatók, köztük a Magyar Posta is, erejükhez mérten segítsék dolgozóikat önálló otthonuk megteremtésében.

— Örülünk — mondta — annak, ha belátható időn belül Magyarországon minden állampolgár legalább olyan korszerű, szép lakásban élhetne, mint amilyenek az átadásán most részt veszünk. Végül köszönetet mondott mindazoknak, akik segítettek ezt a nehéz körülmények között

élő négygyermekes családot életkörülményeik javításában.

Zsova László meghatottan vette át a Magyar Posta elnökhelyettesétől az iratot, amely azt tartalmazza, hogy a postai kamatmentes lakásépítési kölcsön tizenöt százalékát elengedik. Ezután Koczka Antal igazgató, a Miskolci Postaigazgatóság vezetője elmondta, hogy a postás dolgozók szociális segítségét társadalompolitikai feladatnak tartja.

— Tizenhét év alatt az igazgatóság ezerkétszáz dolgozójának mintegy százmillió forint kölcsönt adtunk. A szociális rászorultság mellett a döntések-nél figyelembe vettük és érvényesítettük a munkáltatói érdekeket is, amely a szükséges és kívánatos munkaerő-szerkezet összetételének javítására, a törzsgárda kialakítására, megtartására is irányult.

Nem hagytuk figyelmen kívül azt sem, hogy a rétegpolitikai határozatok, állásfoglalások, irányelvek megfelelően érvényesüljenek. A lakásépítési kölcsönök mellett a dolgozókat kivitel tervek készítésével, adaptálásával, műszaki ellenőrzéssel, költségvetések elkészítésével, postai bontott anyagok átadásával, kedvezményes fuvarokkal és különböző munkagépek kölcsönadásával, valamint a szocialista brigádok mozgósításával is segítettük. Az ilyen módon nyújtott támogatás az igazgatóság területén meghaladja a tízmillió forintot.

Az összefogás szép példája e ház felépítése is, amely a széles körű összefogás, a szocialista brigádok és a munkatársak segítségével nélkül aligha készült volna el nyolc hónap alatt. A gépjármű-szállítási üzem dolgozó példái több mint ötszáz órát dolgoztak itt. Az épület tőrszervezetének túlnyomó része bontott postai faanyagból ké-

szült, amit a magasépítési üzem dolgozói fűrészelték megfelelő méretre. A földmunkáknál a hálép dolgozói és munkagépei segítettek. Ha mindezekhez hozzászámítjuk a kedvezményes fuvarokat is, akkor nyugodtan állíthatjuk, hogy a Zsova család építkezési költségei sok tízezer forinttal csökkentek. Gricserné Heszky Enikő megköszönte a széles körű társadalmi összefogást, és ajándékokat adott át a Zsova családnak, csilárokot, plédeket, a gyermekek részére játékokat.

Miközben a vendégek körbejárták a házat, dr. Bella Máriával beszélgettünk arról, vajon igaza van-e az egyik hernádnémeti kézbesítőnek, aki szerint szerencsések ezek a Zsováék. — Ami a támogatást illeti, ez nem szerencse kérdése — feleli a Magyar Posta Központjának szociálpolitikai ügyosztályvezetője. Azt pedig, hogy a Zsova család lett éppen a tízezredik támogatásban részesülő, abban már a szerencse is közrejátszott, hogy épp most építkeztek.

— 1969 óta a postán a lakásépítés támogatásának összege évről évre növekszik. 69-ben 21 milliót juttattunk erre a célra 250 dolgozónak, de 85-ben már 108 milliót fordítottunk támogatásra, amelyből 1078-an részesültek. Emellett kedvezményes fuvarok is adtak. 1985-ben például 893 dolgozónak, ennek értéke hétmillió forint volt. Bontott anyagot 511 postás kapott, és 113-an kölcsönöztek munkagépet. Az igények megnöttek 1969 óta minden területen, főleg Budapesten, ahol a legnagyobb a lakáshiány. A feltételek szerint az kaphat támogatást, aki a postán legalább 2 évet eltöltött, jól dolgozik, de megvicsgáljuk azt is, milyen szociális és anyagi körülmények között élnek.

— Elsősorban tehát a szociális szempontok dominálnak? — Igen. De a kölcsönnek van más célja is. Hármasszoros érdekeltség. Az egyén és a társadalom érdeke, hogy a dolgozók lakásproblémájuk megoldódjon, hogy elégedettebb legyen az ember, ami politikai kérdés is. És a vállalati érdeke, hogy az emberek kötődjenek a postához.

— És mi történik, ha az adós nem fizet? — A szerződésszegés esetén vissza kell fizetnie egy összegben a pénzt. De hát ez elég ritkán fordul elő, akiket támogatunk, azok döntően még mindig postások. Ezért fontos az alapos előzetes környeztetanulmány.

— Milyen összegű kölcsönöket és milyen visszafizetési határidőre kaphatnak a postások? — A feltételek szerint a dolgozó lakásépítéshez, vásárláshoz, cseréhez legfeljebb 160 ezer forintot, toldaléképítéshez, műszaki megosztáshoz 50 ezer forint kölcsönt kaphat. A köl-

csön visszafizetése legfeljebb 30 év lehet, a legkisebb törlesztési összeg pedig havi 400 forint.

— 100 ezer forint feletti kölcsön esetén 15 évi, 100 ezer alatti összegnél 10 évi, illetve 50 ezer forintnál alacsonyabb összegnél öt évi postai munkaviszonyt kell vállalniuk a dolgozóknak. Vissza nem térítendő összeget csak nagyon indokolt esetben adunk: 1969 óta ez 30 millió forint, amit főleg nagy-családosok kaptak. Ilyen vissza nem térítendő összeg volt a Zsováéknak juttatott 25 ezer, és az ünnepségen elengedett 15 ezer forint.

— Nemrégiben készült el az új kollektív szerződés. Ebben hogyan szabályozták a lakástámogatás rendjét?

— Az előbb már említettem az összegeket és a feltételeket. Új a kollektív szerződésben, hogy a három- és többgyermekes családok, valamint a gyermeküket egyedül nevelők 25 ezer forint helyett 50 000 forint térítésmentes támogatást is kaphatnak, de csak abban az esetben, ha törzsgárdatagok.

Rendkívül indokolt esetben, kivételes lehetőség van arra is, hogy egy- vagy kétegyerekes családok is vissza nem térülő támogatást kapjanak, de nekik legfeljebb 20 ezer forintot adhatunk. Az is új, hogy térítésmentes támogatást lehet adni a társadalmi munkából képzett alapból, 25 000 forintig. Előírtuk, hogy kölcsön, illetve térítésmentes támogatás csak az érdekelt társaszervezet egyetértésével adható, amit meg kell előznie egy komoly környeztetanulmánynak. Arra is lehetőség van, de csak rendkívüli esetben, hogy a kölcsön visszafizetését szüneteltessék vagy mérsékeljék a visszafizetendő összeg nagyságát.

— Milyen érzés új lakástulajdonosnak lenni? — kérdezem Zsova Lászlónét.

— Nehéz ezt kifejezni — válaszolja fáradtan az asszony. Ő is hajnal óta fent van, hogy méltóképpen fogadhassák a vendégeket. Itt falun a vendéglátás komoly dolog.

Hátramegyünk a férjjel az új ház végében meghúzódó útottkopott, roskadófélben levő vályogviskóhoz. Bent csirkecsipogás fogad. A sarokban pelyhes kis jószágok csipegetik a darát. A három egymásba nyíló kis helyiség falairól már lemállott a festék, a szűk ablakokon alig jön be fény.

— Nem volt itt víz, úgy cipeltük vödörrel — mondja Zsova László, miközben helyet kínál. Egy-egy kopott stokira ülünk.

— Nem volt könnyű az életem — meséli. — 1949-ben születtem. Apám dróthúzó gépen dolgozott. Munka közben halt meg, négy éve. Rosszul lett, úgy érte a baleset, már nem lehetett rajta segíteni. Hej, de örült volna szegény, ha látja, milyen szépen lakunk most, mert ő is mindig ilyen lerobbant helyen lakott. Mióta az eszemet tudom, szegénynek voltunk. Ilyen kis vályogházban laktunk nyolcan. A nyolc általános elvégzése után gépjármű-

katos szakmát tanultam. Nyolc hónapig dolgoztam a csavargárban, aztán katona voltam. Utána egy évig a Volánnál, majd a Miskolci Postaigazgatóságnál lettem gépkocsivezető.

1974-ben megnősültem, spóroltunk, spóroltunk, és vettük ezt a kalyibát 70 000-ért. Már itt születtek a gyermekeim: 75-ben Laci, 79-ben Krisztina és 82-ben az ikrek: Emese és Erzsike.

Minden második nap dolgozom a postánál. A szabadnapjaimat sem töltöm tetlenül. 6000 forint a fizetésem, ehhez jön a 3060 forint családi pótlék a négy gyerek után.

— Hogy lehet ebből ma élni?

— Nehezen. Az asszony nem dolgozik, de helyesebb, ha azt mondom, hogy nincs munkalehetősége. De ez sem igaz. Itthon dolgozik reggeltől estig, a kert és a ház a munkahelye, nevelni a gyerekeket. A zöldséget magunk termeljük meg, két disznót hizlalunk évente és hatvan baromfit tartunk.

— Amikor megkapjuk a fizetést — veszi át a szót a feleség, mert ő itt a házi pénztáros —, 1000 forintért bevásárolunk: lisztet, cukrot és még ami kell, de naponta is elmegy 200 forint kosztra.

Visszamegyünk a házba. A gyerekek le-föl rohangálnak a lépcsőn. Még nem tudnak betelni a ház adta örömmel.

— És te, Lacika? — állítom meg a 11 éves leánykét. — Örülsz az új lakásnak?

— Örülök, hát! — válaszolja nagy komolyan. — Saját szobám van. Nem fogják már összehúzni a füzetem és a könyveimet a kicsik. Itt már lehet tanulni. De legjobban a fürdőszoba tetszik. Egyedül fürödhetek a nagy kádban.

— Eddig egy gyermekkád-ban fürdettük őket, mi pedig lavórban mosakodtunk — mondja a háziasszony, aki láthatólag elégedetten sűrű-forog konyhájában.

— Nekem sem volt könnyű életem — meséli a vékony, széke asszony. — Mi is sokan voltunk testvérek. Apám korán, négyéves koromban meghalt. Anyám egyedül nevelt fel bennünket, aki szintén postás volt: húsz évig volt újságkihordó.

Közben elkészül a kávé. Körülnézek a konyhában. Ragyog a tisztaságtól. A csempéken megtörik a behulló napfény.

— Nagyon sok irigység van. Irigylük, hogy a négy gyerek mellett hozzá mertünk fogni a házépítéshez. Sokan lenéznek bennünket a sok gyerekért. Nem értem, pedig ha tudnák, mennyi munka van itt, nem irigyelnek.

— Miattuk vágtunk bele az építésbe — veszi át a szót a férj —, hogy nekik jobb legyen. A gyerekek bűrtort is kaptak, és sokat segítettek a Miskolci Postaigazgatóság szocialista brigádjai is. Ez utóbbiak is kitesznek vagy 100 ezer forintot. Most sem lesz azért könnyű az életünk. Sok az adósságunk, és a nagyobb ház több pénzbe kerül, de vállaljuk. A gyerekekért érdemes áldozatot hozni.

Udvarhelyi András

A berendezkedés örömteli pillanatai a kicsik szobájában

Nagy volt a sürgés-forgás Zsováék háza táján az ünnepség előtti percekben

Fejlesztési terveink alkalmazkodnak a híradástechnika újdonságaihoz

Beszélgetés dr. Valter Ferenc elnökhelytessel távközlési szolgáltatásaink jövőjéről

Ha az élet a klasszikus postát is arra kényszerítette, hogy felülvizsgálja munkáját és korszerűsítse szolgáltatásait, még inkább érvényes ez a világszerte nagy iramban fejlődő távközlésre.

Nemcsak környezetünkhöz, hanem saját gazdasági és társadalmi helyzetünkhöz viszonyított elmaradásunk ma már nem pusztán a tömegtájékoztató eszközök célpontja, sajnós, mindennapi társalgási témává vált. Helyesnek gondoljuk tehát, ha a postás dolgozókat a szokásos tervismertetőkhöz felül is tájékoztatjuk arról, miképpen kíván az önállóvá vált és szervezetét is a mai követelményekhez igazító posta kényelmetlen helyzetéből kilábolni. Dr. Valter Ferenc elnökhelytessel kérjük meg, ismertesse olvasóinkkal a posta idevonatkozó elképzeléseit.

Előterben a telefon

A bevezető gondolatokat árnyaltabban fejezném ki. Szerencsére eljutottunk odáig, hogy ma már nem csak mi beszélünk arról, hogy a hírközlés technikai és mennyiségi fejlesztésének elmulasztása a népgazdaság általános fejlődését korlátozza, a termelést gátolja. Jó, hogy a bírálatok folyamata nem szakadt meg — ez távol is állna a valóságtól —, de az elégedetlenséghez mostanában hozzájárul annak az elismerése is, hogy a helyzet javításához a postának kormányzati, társadalmi segítségére van szüksége.

Az utóbbi évtizedekben nyilvánvalóvá vált, hogy mind a gazdasági élet, mind a lakosság hírközlési igényei nagyobb mértékben növekednek, mint amennyit a szolgáltatások fejlesztésének üteme szerint ki tudnánk elégíteni. Mindehhez hozzájárul a minőségi követelményektől való elmaradás, ami igencsak összefügg eszközeink állapotával. Ezt a megállapítást tartalmazza a postának és a távközlésnek a Minisztertanács által 1979 decemberében elfogadott hosszú távú fejlesztési koncepcióhoz készített helyzet-elemzés is. Erőfejlesztéseink révén most ott tartunk, hogy a VII. ötéves terv elfogadásakor a posta minden eddiginél nagyobb fejlesztési lehetőséget kapott; ezen belül a fő figyelem a távközlésre irányul.

Mi a magyarázata a távközlés kivételesen gyors fejlődésének, amikor például működésére alkalmas postahivatalokról tudunk?

Nehogy azt higgyük, hogy a távközlési berendezéseknél jobb a helyzet! Gondoljunk csak a század eleji technikai képviselő és konzerváló LB-központokra, vagy a köztermes-tersegeknek még többféle tapasztalható hiányos ellátottságára! Szentese és Orosháza áldatlan viszonyaiban a forgalmi és a műszaki dolgozók egyenlően osztoznak. A kívánt fejlettségi és minőségi színvonalhoz képest a legjobban érezhető elmaradás vitán felül a távközlésben mutatkozik, a bírálatok is — minden igyekezet ellenére — többnyire ezeket a szolgáltatásokat érik. Akkor, amikor az elektronika már a játékszerekben sem számít különlegességnek, a velünk szemben támasztott követelményekben még hangsúlyozni kell, hogy a távközlési szolgáltatásainkkal folyamatosan álljunk a népgazdaság és a lakosság rendelkezésére. Mondanom sem kell, hogy a különböző vidékek, továbbá a városok és a falvak ellátottságában mutatkozó különbségek micsoda feszültségek forrásai.

Az eddig elmondottakból is következik, de egyébként is tudjuk, hogy kétféle feladatot kell a postának megoldania. Egyrészt a meglévő hálózatok

és berendezések működőképességéről, megbízhatóságáról kell gondoskodni, másrészt az eddiginél nagyobb mértékben kell mindezeket fejleszteni, közben új szolgáltatásokra berendezkedni. Lehet-e a tenni-valókat rangsorolni?

Nemcsak lehet, hanem szükséges is. Meg is tettük. Örülök, hogy ennek az ismertetőnek a révén a postás dolgozók közelebb kerülnek elgondolásainkhoz. Tulajdonképpen még többre lenne szükség, arra, hogy a szolgáltatásainkat igénybe vevők is megismerjék a posta erőfeszítéseit, megtudják, hogy mire számíthatnak. A jó értelemben befolyásolt „társalgáson” felül javítanunk kell közönségkapcsolatunkat és tájékoztatói szolgáltatunkat is.

Fejlesztési feladataink sorrendjét jelenlegi helyzetünkben a következőképpen határoztuk meg:

Javítani kell meglévő hálózatunk működőképességét, fel kell oldani a telefonhálózatban a forgalmi torlódásokat;

az elmaradt rekonstrukciót gyors ütemben végre kell hajtani;

a rekonstrukcióval együtt a távbeszélő-hálózatot méreteiben is fejleszteni kell.

Ezeknek a feladatoknak a végrehajtása a VII. ötéves tervszakasz végére ígéri a telefonszolgálat javulását, és veti meg az alapjait hosszabb időre a jobb, megbízhatóbb szolgáltatásnak. Az üzemeltetés technológiájában, egyúttal az előfizetők jobb kiszolgálásában a számítógéppel támogatott üzemi felügyeleti rendszerek fognak jelentős változást hozni. Az ezekre való áttérés a VI. ötéves tervben elkezdődött, és gyorsított ütemben folytatjuk a következő években. Néhány éve hozzáfogtunk a digitális átvitel-technika alkalmazásához. Már működnek tároltprogram-vezérlésű alközpontok. Most hasonló elven működő digitális főközpontok létesítésén dolgozunk. Több külföldi céggel tárgyalunk ilyen berendezések szállításáról. Szeretnénk elérni, hogy a hazai ipar a digitális központ gyártási jogát és technológiáját megvegye, hogy a posta igényeit hazai gyártmányokkal ki lehessen elégíteni.

A középmezőnyben

A legnagyobb érdeklődés a lakosság részéről természetesen a telefon sorsát kíséri. A híradástechnika azonban ontja az újdonságokat a távközlés többi ágában is. Ezekkel is lépést kellene tartani...

A távközlésben belül a távírószolgálat (telex, adatátvitel) a mai helyzetünkben is kedvezőbb képet mutat. Telex- és adatátviteli szolgálatunk — minőségi mutatóit tekintve — európai színvonalat képvisel, mennyiségben azonban a telexnél a középmezőnyben vagyunk, míg az adatátvitelnél jelentős az elmaradásunk. A fejlesztés a következő években itt is gyorsul, azonban az igények — elsősorban az adatátvitelnél — lényegesen gyorsabban nőnek, mint a hálózat kapacitása.

A telex-, adat- és telefonhálózatot egyaránt igénybe vevő új szolgáltatások jelennek meg a következő esztendőkből. A már működő távmásoló-szolgálat mellett megindul a teletelex (gyors telex), valamint a videotex szolgáltatás is.

A legszélesebb körben igénybe vett postai szolgáltatás a műsorszórás. A rádiózás annyira elterjedt, hogy az előfizetéses rendszert meg kellett szüntetni, de a televízió is napi életünk részévé vált. A szolgáltatásnak mégis vannak fehér foltjai.

Pedig a technikai hátteret és az ellátottságot tekintve kedvezőbb helyzetben vagyunk, mint a vezetékes távközlésnél. Azonban azt is el kell mondani, hogy a műsorszórás fejlesztése a korábbi határozatokhoz képest elmaradt. Elsősorban a második tévéműsor hálózatának fejlesztése, valamint a középhullámú rádióadók (Petőfi műsor) rekonstrukciója szenvedett hátrányt. Ugyanakkor a tömegkommunikációnak ezek az eszközei az elmúlt időszakban jelentősen fölértékelődtek, kiemelt politikai feladatot teljesítenek. Környezetünkben a műsorszóró-hálózatok bővülése, továbbá új eszközök belépése is azt igényli, hogy e téren is gyorsuljon a fejlődés. Ennek ma elsősorban a beruházási források szabnak határt. Úgy ítélem meg, hogy a műsorszóró-szolgáltatás minőségi színvonala jó, a szolgáltatások bővítésére (regionális műsorok sugárzására) több területen lehetőség van.

Itt sem szabad azonban számításán kívül hagyni az új műszaki lehetőségeket, amelyek belépésével a műsorszórás jellege is megváltozik. A nagyközönségi antennarendszerek, az ezekből kifejlődő kábeltelevízió-hálózatok rádió- és televízióműsor-szétosztó szerepet töltenek be. Ez többek között azt jelenti, hogy egy város egyetlen vevőantenna-rendszerével — földrajzi helyétől függően — több ország televízióműsorát, meg a helyi stúdió műsorait lehet az előfizetőkhez eljuttatni. A kábeltelevízió-hálózat, mint szolgáltató rendszer, lehetőséget ad az ún. interaktív szolgáltatások (jelzésátvitel, telefon, adatátvitel) nyújtására is. A postát ez arra figyelmezteti, hogy fejlesztési terveit az ilyen eszközök belépésével összhangban módosítani kell.

Megemlítem még, hogy megindultak a magyarországi műholdas műsorszórás előkészületei. A munkálatok az évtized végére előreláthatóan befejeződnek, és sor kerülhet a műhold felbocsátására.

Az információtovábbításnak új lehetőségei nyílnak meg, például a képűjság megjelenítésének (megfelelő dekóder segítségével) a tévéműsorról egy időben. Folytatjuk az előkészületeit a közlekedést segítő információs, valamint a személyhívó rendszerek bevezetésének az urh-műsorszóró adóhálózaton.

Jobb munkakörülmények

Egy kérdésre szeretnénk még választ kapni. Miként érinti ez a fejlődés a posta dolgozóit?

Már régóta beszélünk arról, hogy a posta olyan mértékű műszaki fejlesztés előtt áll, amilyet csak korszerűen és alaposan képzett vezetők és dolgozók tudnak végrehajtani. Ahhoz, hogy megfelelő szakembereink legyenek, tudjunk nevelni, illetve toborozni, majd azt megtartani, fontosabbá kell tennünk a postai munkahelyeket. E lap olvasói a tanúi azoknak az erőfeszítéseknek, amelyeket a posta vezetői szakszervezetünkkel együttműködve e célokért kifejtenek, féltőn ügyelve arra, okulva a külföldi tapasztalatokból, hogy a fejlesztés ne veszélyeztesse a dolgozók egzisztenciáját, az új eszközök pedig ne károsítsák egészségüket, hanem könnyítsék munkájukat.

Jó szolgáltatást nyújtani már önmagában is megnyugtatóbb dolog, mint szemrehányásokat hallgatni és lenyelni. A gyorsuló fejlesztés tehát minden egyéb kedvező hatása mellett munkakörülményeket javító tényező is.

Benda István

Életének 80. szakszervezeti munkásságának 40 éve alatt háromszor kapta meg a Szakszervezeti Munkáért arany fokozatú kitüntetést Galambos Sándor, a Pécsi Postaigazgatóság Területi Szakszervezeti Bizottságának még ma is igen tevékeny aktivistája.

A „születésnap” kitüntetést az igazgatóság, a tszb képviselőinek és Bödő László szmt-titkárnak a jelenlétében Péntek Petronella kv-titkár adta át.

Már a postaforgalom is veszélyben

Látogatóban az angol postásszakszervezetnél

Gricserné Heszky Enikő főtitkár vezetésével háromtagú küldöttség utazott június 23–27. között Londonba, az angol hírközlési dolgozókat tömörítő szakszervezet meghívására. A küldöttség tanulmányozta a postai, hírközlési dolgozók szakszervezetének működését, érdekvédelmi tevékenységét, meglátogatott postai és távközlési üzemeket.

Véleményt cseréltek a vendéglátó szakszervezet tisztségviselőivel a szakszervezetek helyéről, jog- és hatásköréről, a tisztségviselők képzéséről, a tagság tájékoztatásáról.

A konzervatív kormány és a szakszervezeti mozgalom elkerült küzdelmet folytat. E harcban jelenleg a mozgalom deffenzív helyzetbe szorult. Jelmező a kormány politikájára a szakszervezetek pozíciójának gyengítésére nemrég hozott törvény. Eszerint megszabták, mely területen kell évente, illetve évente újraválasztani a funkcionáriusokat, előírták azt is, hogy nem elegendő a képviselő, hanem a teljes tagság szavazása szükséges a felső vezetők választásakor.

A gondok a postát is sújtják. Számukra legfájdalmasabb a British Telecom privatizálása,

ami jelentősen gyengítette a postás munkavállalók helyzetét. A szakszervezet a távközlés és a klasszikus posta különállásán felül is meg van osztva. Nem tartoznak a hírközlési dolgozók szervezetének (UCW) hatáskörébe a postahivatalnokok (nálunk postatársítók), a pénzügyi dolgozók.

A postai tevékenységnek (természetesen távközlés nélkül) jelenleg hozzánk hasonlóan területi szervezete van. 10 regionális területre osztják az országot, ezek alá mintegy 150 körzet tartozik. London maga egy regionális egység. A kormány, illetve a posta-vezérgazgatóság a jelen időszakban készíti elő a szervezet változását. Eszerint megszűnnek a területi egységek és a 150 körzet is. Helyette tevékenységek szerint feldarabolt szervezetet kívánunk létrehozni úgy, hogy 60 egység levelekkel, 30 egység pénzügyi kérdésekkel, 12 egység csomagokkal foglalkozni. Eddig is bonyolította a helyzetet, hogy egy munkahelyen több szakszervezethez tartoztak az emberek. Az átszervezés után eltérő szakmai, illetve szakszervezeti struktúra következtében annyira bonyolulttá válik a helyzet, hogy várhatóan

az UCW jelenlegi szervezeti felépítésén is változtatni kell. Az átszervezés után — nem titkolt szándékként — a nyereséges tevékenységeket (pl. csomag) privatalizálni akarják. Mindez tovább gyengíti a szakszervezeti pozíciókat, és rendkívül nagy bizonytalanság mutatkozott az érintett területeken.

Összességében hasznos és tanulságos volt a tapasztalatcsere. Az összehasonlítás megerősített bennünk abban, hogy a magyar szakszervezeti mozgalom, ezen belül a postásszakszervezet a szocialista körülmények között ugyanúgy betölti ezt a funkciót, mint a kapitalista körülmények között működő szervezetek, pl. a britek. Úgy tűnik számunkra, hogy az érdekvédelmet, érdekvédelemet mi tágabb értelemben, perspektivikusabban gyakoroljuk, talán a konkrét, az adott témában, adott helyen felmerülő kérdésekben celszerű munkánkat továbbfejlesztési, beleértve ebbe a decentralizálást is.

Mindkét fél úgy ítélte meg, hogy hasznos ez a kapcsolat, s a jövőben is folytatni kell a delegációk cseréjét. Az angol fél a meghívásunkat 1987-re elfogadta.

Hőség Norvégiában

Június 19. és július 1. között 20 fős postáscsoportunk Norvégiában szakszervezeti csere-üdüléseken vett részt. Nálunk beutalórendszer, bárki üdülni naponta és személyenként 450 koronáért, és nemcsak Norvégiában, hanem a másik 3 skandináv állam postásüdüljében is. Csoportos csereüdülést csak Magyarországgal folytatnak.

Az üdülés alatt nemcsak a foga-dó norvégok kényeztettek el remek programok szervezésével, hanem az időjárás is. Ami itt nem általános, a hőmérséklet 30 fok körül volt, még a tenger is 20 fokra melegedett fel. Csodás volt, hogy este háromnegyed tizenegyre ment le a nap, és igazán sötét egyáltalán nem volt. Így a programok után, késő este is tudtunk napozni, fürdeni és kirándulni az üdülő környékén.

Szinte minden napra jutott program. A csoport rendelkezésére állt egy kisbusz és egy személyautó. Voltunk Drammenben, melynek az a nevezetessége, hogy a város közepén levő hegy belsejében spirál alakban megy fel az út a csúcsra (mint-ha barlangvasúton lettünk volna), ahol a legnagyobb meglepetésünkre az ottani főposta hivatalvezetője fogadott bennünket.

Oslo nevezetességeit több napon keresztül csodálhattuk. Voltunk a híres Vigeland parkban, ahová a szobrász saját elképzelései szerint helyezte el szinte összes alkotását. Legkiemelkedőbb műve a 17 méter magas, 240 tonna súlyú gránit-oszlop, amely 121 egymásba fonódó emberi testből áll.

Egész napos kirándulás alkalmával a Bygdoy-félszigeten néztük meg hatalmas üvegsá-

torban Amundsen hajóját, mely-lyel meghódította a Déli-sarkot. Külön épületben van kiállítva Heyerdahl RA II. papiruszhajója, mellyel Marokkótól a Barbados-szigetekig hajózott. Megcsodálhattunk a Húsvét-szigetekről hozott fejszobrot. A Viking múzeumban mutatják be azokat a hajókat, amelyekkel 1000 évvel ezelőtt uralták a tengereket. A Népművészeti Múzeumban és a Skanzenben láthattuk Norvégia minden területének építészettét (faházak fűvel benőtt tetővel, fatemplom), életmódját, népviseletét.

Az Oslo-fjordon hajókirándulás is részt vettünk, a kánikulában a parton végig emberek ezrei fürdöztek, napoztak, a víz pedig megszámlálhatatlan vitorlás, motorcsónak, hajó volt. A sétahajó megállt 10 percre a tengeren és a bátrabbak beugrottak a hajóról egyet úszni.

Kitűnő ellátásban részesültünk: reggel, délből, este svéd-, azaz norvégasztal volt, rajta: majonézes halsaláták, rákok, sülték, saláták, sajtok, pudin-

gok, gyümölcsök. Nem is tudunk ellenállni a sok finomságnak.

Június 23. Norvégia legnagyobb ünnepe, Szent Iván éje, az év leghosszabb napja. Délután a norvég szakszervezeti vezetők fogadást rendeztek. Hatalmas tábornút mellett igen jó hangulatban, zenével, táncal töltöttük el ezt a világs ünnepe éjszakát.

Az alkoholkorlátozás ellenére ezen a napon megkóstolhattuk a különleges burgonyapálinkát, amelyet előzőleg fahordókban hajóra raknak, s megkerülnek vele az Egyenlítőt. Az italt a lötyögés és az éghajlatkülönbség érleli meg.

Postai létesítmények közül a Posta Takarékpénztárt, a postai irányítóhivatalt és a Csekkeszámláló Intézetet látogattunk meg. Mindegyik helyen korszerű berendezések, számítógépek segítik a dolgozók munkáját.

Csoportunk igen gazdag élményekkel tért haza egy, a magyarok által kevésbé látogatott, csodálatos északi országból.

Molnár Ildikó

Egy évvel a földrengés után

A Szilágyi család új házat épít

Egy esztendő telt el azóta, hogy megrendült a föld Berhidán és környékén! Az ott lakók még most is remegve idézik fel a tavaly augusztus 15-én reggel felmorajló szörnyű dübörgést, a recsegést-ropogást. A károsultak között — a végleges összesítés szerint — 63 postás dolgozó, illetve nyugdíjas is volt. A Magyar Posta, a szakszervezet és a postás társadalom gyorsan reagált az eseményekre és megindult a segítség.

A Postás Dolgozó 1985. októberi számában már beszámoltunk a szakmai és szakszervezeti segítségnyújtásról, s felhívást tett közzé. A Soproni Postaigazgatóságnál szakmai és szakszervezeti részvétellel földrengésbizottság alakult. Staticusok segítették a károk felmérését, eszerint a 63 postás családnak összesen két és fél millió forintot kárt okozott a földrengés. Lapunk 1985. decemberi számában már arról számoltunk be, hogy összefogtak a postások, és a külön számlára sok szocialista brigád, szakszervezeti bizottság és kishivatal fizetett be jelentős összeget. Mint ahogy az utóregések szinte napjainkig újabb izgalmakat és károkat okoztak, úgy nem fejeződött be a támogatás, az újja-építés sem az elmúlt évben.

A földrengésbizottság most már mégis elkészítette az összegzést: a postás társadalom anyagi segítségének értéke 625 793 forint. Mintegy egymillió forint kamatmentes kölcsönt kapott 8 rászoruló család, négyen nyolcvanezer, 13 nyugdíjas postás pedig 204 000 forint segélyt kapott a Magyar Postának és a Postások Szakszervezetének elhatározása alapján.

A postás dolgozók, különösen pedig a nyugdíjasok nagy elismeréssel szólnak a jelentős segítségről, különösen az ország minden részéből, a mintegy száz helyről érkező önkéntes támogatást becsülik nagyra, amely megmutatta a postás szolidaritásban rejlő erőt. Ezért mindenkinek köszönetet mondunk. Külön kiemelni nincs szándékunkban senkit. Hiszen egy nagyhivatal, vagy egy üzem több tízezer forintja éppen olyan értékes, mint egy fiókpostát két dolgozójának néhány száz forintos segítése. Azt azonban joggal várja minden adományozó, hogy számoljunk be, mi lett a sorsuk a forintoknak. Összességében elmondhatjuk, hogy a földrengésbizottság javaslata alapján minden forint megfelelő helyre, a legjobban rászorulókhöz került, s ma már a felépült, felújított épületek hirdetik a postások aldozatkészségét.

Egy év múltán elindultunk Berhidán és környékére, hogy néhány károsult felkeresése után beszámolhassunk olvasóinknak, és a segítséget nyújtó postás dolgozóknak, hogyan élnek most a károsultak, mit kezdtek a támogatással?

Berhida újjaépül

A nyári napsütésben virítanak a fehérre vakolt házak Berhidán. Szinte alig van már aladucolt, megtámogatott épület. Sok helyen most is lázas munka folyik. Új épületet húznak a régi helyébe. Szilágyi Jánosné kézbesítő házat sem találjuk a Jókai utcában, lebontották. A betonlapok körül Dénes fia

lenc éve — szegény férjem meghalt. Veszprémben dolgozott a postán. Számomra mindig meghiúsult, ha postások látogatnak meg. Ebben a helyzetben pedig különösen jólesett, hogy gondoltak rám. Az ötvenezer forint, amit az összegyűjtött pénzből a soproniak küldtek, meg a Székesfehérvár 2-es postától elhozott 12 ezer és a szegedi szállítási üzem 16 ezer forintja lehetővé teszi, hogy helyrehozzuk a házat. Nagy munka lesz, a főfalak is megcsúsztak, pántolni kell. Hálásan gondolunk minden postásra, aki segített nekünk.

Balatonkenesén Somogyi László kézbesítő családi házában már nyoma sincs a földrengés okozta kárnak. A virágos előkertből féhéren villog a ház vakolata. Pedig kétszáz ezerre becsülték a kárt. A pince most is földücolva, az alapokat vaspánttal erősítették. Somogyi szaktárs még kézbesít, felesége így emlékezik:

Karácsony előtt kaptuk meg a 25 000 forint segélyt. Én csak sírtam. A tavasszal pedig további 60 ezer forintot juttattak abból, amit a dolgozók adtak össze. Nagyon jól esett, a megbecsülést láttuk benne. Férjem 37 éve kézbesít itt a faluban, nap mint nap huszónéhárrom kilométert pedálozik. Fárasszó már, de még csinálja. Egy év múlva megy nyugdíjba.

Közben megérkezett Somogyi szaktárs is, rögtön elmondja, s mutatja is hogyan mozgott az egész ház, hol voltak repedések.

— A postások mindig összefogtak. Segítettek nekem is, sokat dolgoztunk így is. Majd csak ellejeztük most már azt a földrengést.

Balatonfűzfőn a hegyoldali ligetes utcácskában találjuk Hideg Józsefné nyugdíjas szép kis házát. Már csak az általa mutatott színes diákon látjuk, mit okozott a földrengés: építik a kidőlt főfalat az épület elején. Ő és 74 éves férje szorgoskodik a képen. Kétszáz ezer forint volt a kár. A 25 000 forintos segélyt 60 000 ezerral egészítették ki az adományokból.

— Hálás szívvel gondolunk a postásokra, akik segítettek minket nyugdíjasokat a bajban. Tíz évvel ezelőtt rokkant nyugdíjba kerültem, itt dolgoztam Balatonfűzfőn, előtte pedig a gyártelepi postán. Sok helyen segítettek a vállalatok a dolgozókat a földrengés után, de ilyen szép támogatásra mint a postánál, nincs példa! Szeretném mindnyájunk nevében megköszönni ezt a támogatást, s hogy enyhítették a természeti katasztrófa következményeit.

Dr. Molnár Sándor

Somogyi László háza már készen áll

Hideg Józsefné nyugdíjasnál is minden rendben van

Jelentkeznek a jogsegély

Tájékoztató az illetékekről

Nem tartozik mindennapi tevékenységünk közé a vagyonszerzés, vagy a már meglévő vagyon nagy értékkel történő növelése, mégis ma már nem tekinthető ritkaságnak — még a postás dolgozók között sem, — hogy valaki ingatlant vásároljon, s lakásgondját így oldja meg, vagy öröklésben, szövetkezeti lakásban vagy éppen családi házában lakjék.

A vásárláson kívül nem ritka az sem, ha ezeket eladják, elcserélik, ajándékozzák, vagy öröklék. Ilyenkor figyelmünk — az anyagi vonatkozásában — gyakran csak a vagyonnak általunk becsült értékére korlátozódik, ami nem mindig egyezik a forgalmi értékkel, és sok esetben megfelelkezőnkül illetékfizetési kötelezettségünkrol is. Ha ez kiharad a számításból, érzékenyen érintheti a szerződő feleket, és nemegyszer anyagi gondokat okozhat.

Örökség, ajándék, vásárlás

A vagyonszerzéshez kötődő illetékek mértékükben különböznek a vagyoni előny nagyságától (például a telek értéke) és keletkezésének gazdasági hátterétől (például ha vásárolt vagy ajándékba kapott ingatlanról van szó). Az örökséssel vagy ajándékozással történő vagyonszerzés mindig ingyenes, ezért az ilyen vagyongyarapodást általában nagyobb illeték terheli, szemben a vásárláshoz kapcsolódó (visszterhes) vagyónátruházással.

Vagyon alatt azonban nemcsak ingatlant (tehát házat és telket) értünk, hanem ide tartoznak az ingó dolgok, valamint a vagyoni értékű használati jogok is. Ezek megszerzéséből — akár vásárlás, akár öröklés vagy ajándékozás útján történjen — vagyoni előny származik mindazokkal szemben, akiknek ilyen javaik, illetőleg jogaik nincsenek. Ezért indokolt, hogy a vagyonszerzők gyarapodásuk mértékéhez képest illetéket fizessenek.

Az illetékkódex 1966 óta próbálta követni a társadalmi-gazdasági változásokat, azonban a forintoszegekben meghatározott illetékek általában elértéktelenedtek, a napi értékhez igazodó vagyoni ügyek százalékos illetéke pedig rendszerint túlzottá vált. Miután az illeték kérdése a lakosság és a gazdasági szervezetek széles körét érinti, szükségessé vált a jogszabály felülvizsgálata.

Az 1986. évi I. tv. és a végrehajtására kiadott 9/1986. (IV. 11.) PM. sz. rendelet az illetékekről 1986. július 1-től hatályba lépett. Kétféle illetéknemet különböztetünk meg az új jogszabály alapján, nevezetesen a vagyonszerzési és az eljárás illetéket. A vagyonszerzési illetéknél öröklési, ajándékozási és visszterhes vagyónátruházási illetékekről beszélünk. Eljárás illetéket pedig államigazgatási és bírósági eljárás során fizetünk.

Az alábbiakban kizárólag a vagyonszerzési illetékekkel, az illeték alapjával és fizetésével foglalkozunk.

Progresszív kulcs

Haláleset kapcsán történő vagyonszerzésért öröklési illetéket kell fizetni. Az ajándékozási szerződéssel vagy ingyenes vagyongyarapodást eredményező jognyilatkozattal történő vagyonszerzés esetén ajándékozási illetéket kell fizetni. Ezeknek

alapja a vagyon szabadpiaci árát kifejező forgalmi érték. Kevesebb az az érték, amelyet a vagyontárgy eladása esetén árként általában elérhető. Az idő múlásával változó forgalmi értéket akkor állapítják meg, amikor a közjegyző a hagyatéki, illetőleg a Földhivatal — a telekkönyvi bejegyzés után — az illetékhivatal részére illeték kiszabására az iratokat megküldi.

A forgalmi értéket a vagyontárgyat terhelő adósság (OTP, munkáltatói kölcsön stb.) nem csökkenti. A forgalmi értékből öröklés esetén levonják az örökhagyó tartozásait és a hagyatéki megszerzésének költségét, az ajándékot terhelő adósságot, és a megmaradó érték képviseli az örökösödési vagy az ajándékozási illeték alapját. Az illeték alapja tehát mind az öröklés, mind az ajándékozás esetén a terhekkel csökkentett forgalmi érték, más néven tiszta érték. Az illeték mértékét progresszív kulcs táblázat határozza meg. Ez alatt azt értjük, hogy jelentősége van a fizetés nagyságát illetően a rokonsági foknak.

Ennek megfelelően a jogszabály három csoportot ismer: az egyes csoportokban a százalékos érték után fizetendő illeték fokozatosan emelkedik, annak függvényében, hogy minél távolabbi a rokonsági fok, illetve minél nagyobb az örökölt, illetve ajándékba kapott érték. Például az első csoportban 100 ezer forintig 4 százalék az illeték, a második csoportban ugyanezen az értékre 7 százalék, míg a harmadik csoportnál 12 százalék.

Visszterhes vagyónátruházás (tehát vétel) esetén az illeték alapja a forgalmi érték, amelyből nem vonhatók le a vevőnek nyújtott vagy átvállalt kölcsöntartozások. Ez alól a szociálpolitikai kedvezmény kivétel.

A forgalmi érték megállapítása eddig kétféle módon volt: az ingatlan fekvése szerint illetékes tanács pénzügyi osztálya az illetékhivatalnak úgynevezett előzetes értékkatadot (adó- és értékbizonyítvány) adott, amelyet az utóbb említett hatóság tesztes szerint szabadon felülvizsgálhatott. Ez a megoldás rontotta a tanácsok tömegkapcsolatait, s évek óta jogos kritika tárgya volt. Az új illetéktörvény megszüntette ezt a konfliktust, és egyszerűsítette az eljárást. Július 1-től a vagyontárgy forgalmi értékének megállapítása az illetékhivatal kizárólagos feladata.

Egyszerűbb eljárás

Amennyiben a vagyonszerzés tárgya ingatlan, úgy annak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése is szükséges. Az új törvény értelmében először a Földhivatalhoz kell fordulni bejegyzés, telekkönyvezés végett, majd csak ezután kerül sor az illetékezésre. Így megrövidül, egyszerűsödik az eljárás, nem kell hónapokig várni a telekkönyvezésre. A Földhivatalhoz a szerződés keltétől számított 30 napon belül kell benyújtani az iratokat.

Az öröklési illeték kiszabásánál az illetékhivatal az eltemetetés szokásos költségét bizonyítás nélkül elfogadja, az adósságot és más terhet azonban az örökösnek, illetőleg a megajándékozottnak kell hitelt érdemlően igazolnia. Ha más személy öröklő a vagyon tulajdonjogát, és más annak haszonélvezetét vagy használatát, akkor a forgalmi értéket csökkenteni kell a használat vagy a haszonélvezeti jog értékével. Ez utóbbiak kiszabásának alapja a haszonélvező, illetve használati életko-

ra, melynél minél idősebb a haszonélvező, illetve használat, annál kevesebb lesz az érték, melyet figyelembe vesznek az illeték kiszabásánál. Ezekben az esetekben a tulajdonos a csökkentett érték után fizet, a haszonélvezetet, illetve használati jogot szerző pedig ez utóbbiak értéke után fizeti az illetéket.

Mentesség

Több esetben mentesül az örökös az öröklési illeték alól. Ezek közül kiemelem a takarékbetétet, továbbá azt az esetet, amikor az egy örökösre jutó ingó örökség forgalmi értéke a 100 ezer forintot nem haladja meg.

Lakástulajdon öröklése során, ha az örökösnek tanácsbírlakása van, de erről a bérleti jogáról a lakásügyi hatóság javára — a hagyatéki jogerős átadását követő 2 éven belül — lemond, szintén mentesül a fizetési kötelezettség alól.

Ezenkívül talán a legfontosabb újdonsága a törvénynek az, hogy a túlélő házastársnak megadja azt a kedvezményt, hogy nem kell illetéket fizetnie lakástulajdon, üdülő, hétvégi ház, zártkörű ingatlan haszonélvezetért, használatáért 500 ezer forint ingatlan értékig. Amennyiben az ingatlanérték ennél nagyobb, úgy csak az ezt meghaladó értéken felül köteles illetéket fizetni.

A törvény négy évre emelte fel a korábbi két évvel szemben azt a kötelezettséget, illetve jogosultságot, hogy az örökös az örökölt ingatlanra illetékfizetési kötelezettség nélkül lakóházat építsen. Bizonyítania ennek teljesítését használatba vételi engedéllyel kell. Ugyanez vonatkozik az ajándékba kapott ingatlanra is.

Lakástulajdon öröklése, illetve ajándékozása esetén az egyébként járó illeték felét kell fizetni. Megszűnt viszont a szövetkezeti lakások tulajdonjogának első átszállása esetén az illetékfizetési kötelezettség alóli mentesség.

Mint ismeretes, 100 ezer forint ingóörökség esetén nem kell illetéket fizetni. Amennyiben az ingó között gépjármű is az öröklés tárgya, és „belefer” ebbe az összegbe, úgy mentesül ez is az illetékfizetési kötelezettség alól.

Az illeték általános mértéke, amennyiben nem ajándékba adott vagy öröklék, az átruházott vagy forgalmi értékének 15 százaléka. Lakástulajdon vásárlása esetén az illeték alapja a forgalmi érték 2 százaléka, az eddigi 7 százalékkal szemben. Az ingatlanok tulajdonjogának cseréje esetén az illeték alapja a nagyobb értékű ingatlan forgalmi értéke.

Lakástulajdonok egymás közötti cseréje esetén az illeték alapja viszont az elcserélt ingatlanok forgalmi értékének különbsége. A forgalmi értéket terhekkel ebben az esetben sem csökkentik. Amennyiben tanácsbírlakást cserélünk tulajdonban lévő lakással, az illeték alapja a lakástulajdon forgalmi értékének 50 százaléka.

Ki fizeti?

A vagyonszerzési illetéket az fizeti, aki a vagyoni előnyben részesül. Kiskorú öröklése esetén az illetéket csak a nagykorúvá válástól számított 2 éven belül tartozik megfizetni — akkor tehát, amikor már feltehetőleg saját keresettel rendelkezik. Ingatlanok cseréje esetén egyetemleges a felelősség a fizetésért, tehát az illetékhivatal bármelyik féltől követelheti az egész illeték összegét.

Dr. Mozsolits Beáta

A vártnál többen

Szombathely 1 körzeti postahivatal szakszervezeti bizottsága évente négy alkalommal rendez nyugdíjas-találkozót. Januárban a szombathelyi képtárat tekintették meg. Júniusban a Dobó Katica brigád Bükfürdőre és Szelestére, az arborétumba szervezett egynapos kirándulást. Oly nagy volt az érdeklődés, hogy a 45 személyes Volán-busz mellett még a posta Roburját és személygépkocsit is igénybe kellett vennünk.

Bükfürdőn először a kastélyszállót tekintették meg. *Galam-bos Géza* találóan jegyezte meg: ha a volt gazdája feltámadna, nem lenne a szemérem. Ezt követően a volt *Nagy Pál*-kúriát vehették szemügyre. Budapesti házaspár bérlti. És ahogy az ételapont feltüntetett árakat böngésztük, *Domokos László* örömmel mondta: ezek nem akarnak azonnal meggazdagodni, még a nyugdíjasoknak is elfogadható áron kínálják főztüket.

A Thermál Hotel vezetője részletes tájékoztatást adott. Ami megragadta figyelmünket a csodálatos tisztaság volt, még a mellékhelyiségekben is. Szemet gyönyörködtető volt a számtalan gépkocsi és autóbuzs

színes kavalkádja, a rengeteg lakókocsi és sátor. Az ízletes ebéd elfogyasztása után — amely még repetával is bővült — a szelestei arborétum felé vettük az útirányt. Szép, szép a szelestei arborétum, de azért nekünk a kámonni lényegesen szebbnek tűnik.

Délután 6 óra volt, amikor a nyugdíjasok két autóbuzsa a posta udvari kijárata előtt megállt. A postásnyugdíjasok eseményekben gazdag, élményekben dús nap után így búcsúztak:

— Szép volt ez a nap, amelyet a távbeszélőközpont Dobó Katica brigádja szerzett.

A Dobó Katica brigád példája tükrözta, hogy a mostani postások dolgozók nem feledkeztek el a „megőregedett” elődjekről.

A 86 (!) éves *Matók Lajos* bácsi volt a nyugdíjasok korelnöke, aki eddig — ha egészsége megengedte — minden nyugdíjas-találkozón részt vett, de akadtak jónéhányan, akik túl a hetedik x-en is örömmel jöttek a hívó szóra.

Én csak azt fűzhetem mind-ehhez hozzá, hogy még sokszor legyen ilyen szép élményben részünk.

Kiss Antal

Ezúttal Skandinávia volt a cél

Hazaérkezett három hónapos maratoni útról *Novák Ferenc*, az ismert debreceni kézbesítő. Ezúttal 13 országon kerekedett át: Csehszlovákia, NDK, Svédország, Norvégia, NSZK, Dánia, Hollandia, Belgium, Lu-

xemburg, Ausztria, Olaszország, Jugoszlávia és Magyarország. 12 000 kilométert tett meg. Az 55 éves sportember bejárta már Európa szinte valamennyi országát, természetesen kerékpárral.

Eddigi élete során 1 200 000 kilométert „kerekedett”. Fantasztikus teljesítményének értékét növeli, hogy csak egy kézzel vezet, mivel jobb karját gyermekkorában baleset következtében elvesztette.

Ez év elején különös megtiszteltetés érte. A bécsi Investkredit Bank szervezte egy 12 sebességes versenyerékpárt ajándékozott számára, amit átalakított túrakerékpárrá, s ezzel a géppel volt Skandináviában.

A szerkesztőség nevében mi is kívánunk további jó munkát, egészséget *Novák Ferencnek*.

K. P.

Pályázati felhívás

környezetünk megóvására és fejlesztésére

A Magyar Televízió, az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal, a BkM, a BM, az EüM, az ÉVM, a HM, az IPM, a KM, a MÉM, a Múv. M, a PM, az OVH, az MTT, az OMF, az OAAH, a KF, a SZOT, a HNF OT, a KISZ KB és a MAVOSZ a környezeti ártalmak csökkentése, a kulturált, tiszta, egészséges környezet megteremtése céljából meghirdeti a

„Szébb, emberibb környezetért”

című pályázatot.

A pályázat két évre szól. A meghirdetés napján indul, jelentkezés 1986. szeptember 1-jéig. A pályázatok értékelését a meghirdető szervek képviselőiből álló bizottság végzi; elbírálásukra 1988-ban, a környezetvédelmi világnap ünnepi eseményei alkalmával kerül sor.

A pályázaton részt vehetnek települések (városok, falvak, városi kerületek), gazdálkodó szervek (vállalatok, szövetkezetek), lakó-, munkahelyi és egyéb közösségek (egyesületek stb.)

A pályázat lehetővé teszi, hogy a nevezést benyújtó közösségek egy kiválasztott és pontosan körülhatárolt terület — környezetvédelmi követelményeknek megfelelő — tervszerű védelmére és fejlesztésére vállalkozzanak.

A védelmi és fejlesztési feladatokat a pályázók maguk határozzák meg. A közösségek az elfogadott nevezés alapján végzik tevékenységüket a pályázat időtartama alatt.

A feladattervben kizárólag társadalmi tevékenységek tervezhetők, amelyek összhangban vannak a helyi településfejlesztésre vonatkozó célokkal, és központi tanácsi pénzeszközöket nem, vagy csak csekély mértékben igényelnek.

A pályaműveknek tartalmazniuk kell a kiválasztott terület induló állapotára vonatkozó leírást, a védelmi, fejlesztési feladattervet, a feladatterv végrehajtásával elérendő állapot leírását, a társadalmi tevékenységben résztvevők körét; valamint a kiválasztott terület kezelőjének egyetértő záradékát.

A pályázat értékelésének szempontjai: a társadalmi tevékenység mennyisége és minősége, valamint a környezetvédelmi szempontból értékelhető fejlődés.

A pályázat díjai: I. 6 millió, II. 3 millió, III. 1,5 millió forint.

A pályázatokat bíráló zsűri joga eldönteni, hogy kiadja-e valamennyi díjat. Váloztathat az összegek nagyságán, illetve átcsoportosíthat. A pályázatokat 1988. május 30-ig a Magyar Televízió Natura Szerkesztőségéhez (Budapest, Szabadság tér 17.) kell megküldeni.

A delizsánsztól a mozgópostáig

A fenti címet viseli a balatonszemesi Postamúzeumban július közepén megnyílt kiállítás. Látogatói megismerhetik a postai szállítás 17—19. századi történetét. A postai utazásokat a delizsánszon, gyorskocsin tárgyi és írásos emlékek elevenítik föl. A ma romantikus szépséget rejtő egykori utazások korántsem voltak kényelmesek: a rossz utakon megtett óránkénti 8-10 kilométer után az utasoknak valóságos megváltás volt a megérkezés egy-egy posta-állomásra, amelyen az 1767-ben alapított balatonszemesi postaállomás és lóváltóhely volt. A korabeli útviszonyokat, a postakocsik menetrendjét, az utazási feltételeket, a postai szolgáltatásokat, térképek, rajzok, metszetek, okmányok, iratok idézik emlékeztetőnkbe.

A gazdag dokumentációs anyag egyszerű levélküldeményeket is bemutat, együkük a mozgóposta gyorsasá-

gát tanúsítja: az 1897. július 6-án délelőtt Bécsben feladott levél még azzal megérkezett Balatonszemesre. Ez az egyszerű emlék a jól szervezett magyar postáról, a pontos és lelkiismeretes postásokról tanúskodik. Azokról, akik gyalogos, lovas postásként évszázadokon át hírek közvetítői voltak, küldemények kézbesítői, és olykor igen nehéz körülmények között dolgoztak.

A Posta Oktatási és Kulturális Intézete, melyhez másfél esztendeje tartoznak a posta múzeumai, régi hiányosságot számolt fel Szemesen ebben az évben a higiénés létesítmény felállításával. A látogatók kulturált fogadását több újdonság is szolgálja, így a magnetofonos tárlatvezetés a postakürtjelek megszólaltatásával, valamint az angol, francia, orosz, német, lengyel nyelvű szövegfordítások.

Kovács Gergelyné

A sárga épület

Azon az éjszakán keveset aludtak. A lakásról beszélgettek.

Az új lakásról.

A lakásukról. Hogy merre néznek az ablakok. Kelet felé? Esetleg nyugatra? Vagy éppen délnek? Az lenne ám az igazi, a délelőtti napfény! Arról is beszélgettek: milyen bútort vesznek. Persze előbb még látni kell az új lakást...

Feri vékony, magas és szőke. Éva középterműt és sötétbarna. Ezerkilencszázhetvenben vidékről jöttek Pestre. Csak úgy ismerőshöz várost nézni...

A postaskultúrotthonban tánceste volt. Évát rokon lány vitte oda, Ferit pedig ismerős fiú. És akkor ott, azon a kellemesen meleg nyári estén Éva és Feri összeismerkedett, és megszerették egymást. Annyira, hogy a következő évben össze is házasodtak. Éva főbörlege befogadta Ferit is. Az idős hölgynek az volt a feltétele: ha Évának gyermeke születik, el kell költöznük. A kicsi, keskeny szobában egy fekhely és egy kis méretű szekrény fért el.

Éva akkor, a közös életük kezdetén mindenbe beleegyezett. Pár év után már rádöbben: nagyon is könnyelmű volt. S ahogy múltak az évek, egyre jobban bántotta, sóhajtozott a gyerekekért: mikor, ha még most sem? Betöltötte a harminc évet...

Régen, mielőtt a munkába indultak megbesélték a délutáni találkozást: három óra után a hatvankettes posta előtt. Ez Éva gondolata volt. Szerette, ha Feri elment érte a munkahelyére. Mind a ketten postán dolgoztak. Feri távirat-kézbesítő a tizenharmadik kerületben. Éva az ajánlottlevél-felvevő ablaknál ült; hét közepe, gyenge forgalom, nehezen múltak a percek s még nehezebben az órák.

Három óra után néhány perccel Éva már az utcán állt. A buszmegállóban nők és férfiak

várakoztak. Éva körbevitte tekintetét. Aztán megint. És újból. De Ferit sehol nem látta. Mélyről nagyot sóhajtott: Feri pontos szokott lenni. Rosszast sejtett. Az nem jutott az eszébe: a nagy forgalomban a motorral Feri sem tudott úgy közlekedni, ahogyan szeretett volna. De már ott is volt. A Nyugati pályaudvar felől szaladt és kiáltotta: — Évikém!

Ölelkeztek és csókolgáltak egymást. Aztán Éva hátrahőkölt és anyáskodó hangon mondta: — Ferike, te, te ittál!

Feri játékosan billegette fejét, kék szeme csillogott, aztán ráborult Éva vállára, és alázatosan hangon nyöszörgte: — Csak egy fél konyakot kaptam be. — Hangját megemelte. — Évikém, becszavamra, csak egy felet ittam! Mert ez a mai nap, ez egy ritka szép nap.

Éva már meg is bánta, hogy szólt Ferinek. Ismerte a józanágát: nagyon jó hangulatának kellett lenni, ha egy pohár valamit ivott.

Később, amikor az autóbusról leszálltak, álltak a bokrok előtt, és keresték a házak felé vezető utat, de sehol semmi biztató jelt vagy lábnyomokat nem láttak. Összenéztek; olyan tanácsot kérőn. Szemükben vidám lobogás égett. S aztán megszorították egymás kezét, és futottak a gödrökön és dombokon keresztül a sárga épület felé.

Feri sietve nyitotta be a barna színű nagykaput. Festék szaga csapódott az orrukba. Éva szaladt elől, kettésével ugrották a lépcsőket. A rohanást nem sokáig bírta Éva. A második emeleten a korlátnak dűlt, arca pirosan lobogott és hangosan szedte a levegőt. Feri ölelte

asszonya derekát és csókolta a homlokát, sajnálta, hogy szenvedett. Aztán gondolt egyet, a karjába vette Évát, és sietve vitte föl a harmadik emeletre.

Jobbra a második volt a tizenkettes számú ajtó, mikor Feri benyitotta az előszobáját, Éva már vidáman mozgott, és siettet befelé egyenesen a szobába. Feri kettőt lépett, s az előszoba közepén megállt, fölnézett a mennyezetre és nagyot lélegzett. Aztán hirtelen olyan csiklandós jókedve kerekedett, hogy már nyitotta is a száját, hogy valami nagyon szépet és

lett a szeme, és a mellében erős szorítást érzett. Fejét megrázta, nagyot lélegzett, és besietett a szobába.

Éva éppen az ablakokat nyitotta. Mikor Ferit meglátta, szaladt hozzá, és ölelték egymást hosszan, szinte remegve. Közben Éva érezte: valami a homlokára pötyönt. Ujjával érintette. S aztán hőkönten nézte Feri szemét:

— Ferikém — nyöszörgte. — Te, te, te? ... Feri nem engedte, hogy asszonya tovább mondja. Gyors mozdulattal magához húzta és mohón megcsókolta. Aztán fölemelte, és körbeforgott vele, és lobogó, boldog hangon kiáltotta:

kony, sívító hangja belezúgott a fülébe:

— Ferikém, gyere már be! Gyere, nézd, a falak fehér kék... Ferikém, gyereee!

Feri egyelőre nem mozdult. Nem tudott mozdulni. A boldog érzés kellemes hulláma szinte erőtlenné tette. S a kelkében különös gondolatok éledtek: Istenem, hát ez is megvan. Nekem, a senki fiának önálló lakása... A senki fia? Az vagyok. Mert még a mai napig, most sem tudom, kik által is vagyok ezen a világon. Ó, anyám, ha valahol élisz, és néha gondolsz az eldobott fiadra. Ha tudnám, hogy igazán gondolsz rám. Fátyolos

— Évikém! Egyetlenem! Te vagy nekem a mindennem, a felelőség és az anyám helyett az anyám.

Örömben Feri váratlanul énekelné kezdett: — Ahogy én szeretlek, nem szeret úgy senki...

Éva átölelte emberét, fejét annak a mellére tette, s aztán halkán, tele érzéssel ketten mondták — ...ahogy én csókollak, nem csókol úgy senki...

Énekük kiszállt a nyitott ablakon, s a futó szellő mindjárt a szárnyára vette és vitte, vitte, messzire, szerte a világra.

P. Kovács János

Jóslat

Gálcsik Jani valahonnan Szabolcsból került a városi nagypostára. Kézbesítő lett. A Zöldfa utcában bérelt ki magának egy szobát Pribulák nénitől, egy öreg, sváb özvegyasszonytól. Nem külön bejáratú, de tűrhető a bére. Csak éppen az a baj, hogy Jani a szolgálat letelése után nagyon szeretne felemelkedni a kocsmában a borospoharakat, s bizony, így adódott, hogy már a harmadik havi lakbérrel tartozott. Pedig munkahelyén meg voltak vele elégedve. Esténként lábujjhegyen osont be szobájába, nehogy felébredesse Pribulák nénit. Ma este is nekilapulva tért haza a po-

hár mellől, ám az előszoba előtt megtorpant: bent égett a vilány. Pribulák néni ült az asztalnál, éppen kártyát vetett a szomszédasszonynak. Így szokta, jóslott egy kis aprópénzért. Ugyan hogy lehetne bejutni a jó puha dunna alá, hogy az öregasszonnyal ne találkozzék, s ne essék szóba az elmaradt lakbér? Rádöbben: csak rajtuk keresztül juthat be. Benyitott: — Csókolom aranyos Pribulák néni, hát még mindig járja ez a bolondos babona, a kártyavetés?

Az öregasszony ahelyett, hogy fülönkapná adását, lám, milyen jószívű: kedves nagymamaszemével ránézett Janira és ezt mondta: — Nix polontsák, nix babona. Ülje le ide fiam, makánok is fetek. Amit ez mekmont, bekövetkezze. No emelje!

Jani boldogan emelt. Legalább eltereli az öreg figyelmét. Egy kicsit hiú, beképzelt néni. Rá kell hagyni. A néni kirakott az asztalra három kupac kártyát, belőlük kellett három lapot kivenni. Az asszony gondolat, vigyázva nézte a lapokat, aztán szigorúan kijelentette: — Hm, hm! Hm, hm!

Jani csodálkozást mimelve hátradől a székén: — Valami baj van, aranyos Pribulák néni?

— Bizony, paj asz fan, Janikám! Holnap reggel ety kelemetlen lefél fokja maka megkapni. Nádjon sajnálom!

— Jaj de izgulok! — mondta Jani, azzal beugrott a szobájába. Vén bolond kártyavető! Lefeküdt. Elaludt. Reggel órácsörgésre ébredt. Felöltözött, bement a postára. A kézbesítőte-remben nekilátott a munkának:

válogatta az érkező leveleket, ahogy megszokta: utca, házszám és emelet szerint. Hirtelen meglepődött, mert saját részére is akadt egy levél a többi között. Feladó nincs írva. Helyben lett feladva, mert a bélyegen a helyi posta keletbélyegzője látszik. Tán csak nem volt igaz az az esti kártyavetés? Kellemetlen levelet fogok kapni...

Otthon, a faluban volna valami baj? Talán éppen Mancsi, akivel együtt jár... Idegesen tépte fel a borítékot. Szinte kitépte belőle a gyűrött papírost, melyre reszkető kezű írással ez volt írva:

„Keddvess Fijacsokám, Jani! Mifel máma 6-todika fan és harmadik holnapja nem fizeti lakpér, feteje uty, hoty elsejére fel van montva. Özvegy Pribulák Mikhálné.”

Dénes Géza

„Ez nem egyszerűen pénzkereset, hanem szolgálat”

Nem irigylem a tihanyi postásokat. A nyári csúcsidekben rendkívül a forgalom, de aki a postára betér, azt nem érdekli az, hogy a postások milyen szűk körülmények között dolgoznak. Összeszámoltuk: mindössze 41 négyzetméteres területen. És ha a Soproni Postaigazgatóság a felvételi kitérőt, akkor is az van, ami van. A falakat a helyükről elmozdítani nem lehet, mert nem gumból, hanem téglából vannak. A felvételi helyiség, a kézbesítőterem, a távirtda, a főpénztár, a főnöki iroda együtt mindössze három helyiségből áll. Kicsi, picit valamennyi. Maga a távirtda, a főpénztár és a főnöki iroda egyetlen helyiség.

A közönséget csak az érdekli, hogy a nemzetközi telefonkapcsolás a lehető leggyorsabban lebonyolódik, a szükséges postai értékközzel, telefonhívásokkal, csomagjaitól megszabadulhasson, és olyan filatéli csomagokat vásárolhasson, amelyekben különleges bélyegek vannak.

Mindabból, ami a kulisszák mögött van, az ügyfél semmit sem sejt. Nem is sejt. Csak én ismerem a körülményeket, mert itt állok a kulisszák mögött, és látom, hogy a postásiskasszonyok, a postások és a főnökök idegei némelykor tótágast állnak.

Még akkor is így van, ha a nyári csúcsidek vannak kisegítők. A Győr 1-es és a 2-es hivatal évek óta küldi mentőakcióit, postás nyelven: kirendelt dolgozóit. Igen, a kirendelt dolgozókat, mert a postai feladatok nem munkalehetőségek egyszerűen, mint bárhol másutt. A postai feladat az szolgálat. Úgyannyira szolgálata a nagy közösségnek, a nagyközönségnek, a lakosságnak, az országunknak, hogy a posta egy-egy dolgozóját évente akár fél évre is delegálhatja abba a hivatalba, ahova szükségesnek tartja.

Így került a tihanyi állandó postahivatalba, valamint a tihanyi révhez és a tihanyi fürdőtelephez, az úgynevezett időszakos, egyszemélyes postahivatalba kirendelt győri postás szakember: postai mindenese, pénztáros, főpénztáros, egyesített fölvevő, hírlap- és távirat-kézbesítő. Összesen heten. Nők és férfiak vegyesen.

A munkát rutinosan, gyorsan, jól végzik. A postások figyelmét semmi sem kerüli el. Figyelmes-ségüket már az előtérben, ha úgy tetszik a várakozóban is észrevehetik az ügyfelek. Faragott pad, kényelmes székek, antik asztal várja őket. A helyiségben jobbra két nyilvános telefonfülke, az asztalon sok eligazító szórólap a takarékbetétek mikéntjéről, a hírlapok és a postaközpont árusított könyvek megrendelhetőségéről. Balra pontos autóbusz- és vonatmenetrend, közelében az ingyen kapható postai nyomtatványok.

Június 9-től tovább bővült a szolgáltatás. Nemcsak többen foglalkoznak a postai munkával, de hosszabbított munkaidőben is. Június 9-e előtt naponta csak reggel nyolctól délután négyig várják az ügyfeleket. Szombaton és vasárnap zárva voltak. A főidény megkezdése óta hétfőtől péntekig reggel nyolctól este hat óráig vannak nyitva. Szombaton és vasárnap reggel nyolctól déli tizenkét óráig. A tihanyi révénél és a tihanyi fürdőtelepnél lévő időszakos postahivatalok hétfőtől péntekig reggel nyolc órától délután négyig, szombaton és vasárnap reggel nyolc órától déli tizenkét óráig tartanak nyitva. A nyári meghosszabbított nyitva tartás június 9-től szeptember 14-ig tart.

— Szívesen mennek külszolgálatra a dolgozók? — érdeklődtem **Németh András**tól, a Győr 1-es postahivatal vezetőjétől.

— Ahány ember, annyi féle. Az egyik örül, szívesen megy, a másik ószintén, nyíltan bevallja: nem. Jobban szeretne a nyári időszakban is megszokott munkahelyén dolgozni. Ilyenkor fő a feje a vezetőnek: kit küldjön ki? Aki gyengélkedik, nem mehet. Akinek apró gyermekei vannak, nem mehet. A családfő, aki segít a gyermeknevelésben, az nem mehet. Kik maradnak? A lányok és a fiúk meg a nyugdíjasok. Annak ellenére sem vállalja mindenképpen szívesen, hogy ily több a fizetése. Az a jó, ha vannak, akik önként és szívesen vállalják. Ha nincs

annyi jelentkező, amennyi kisegítőre szükség van, akkor ki kell jelölni azokat, akik a nagy nyári forgalom idején kisegítik a balatoniakat.

Ezt mondja a hivatalvezető, de vajon mit mondanak maguk a dolgozók? Azok, akik több hétre távol kerülnek szeretteiktől. Ők zömmel huszonévesek.

A Győrből Tihanyba kirendelt dolgozók közül hattal tudtam beszélgetni. Íme a nyilatkozatuk:

Németh Éva, derűs, vidám, felhőtlen lány.

— Én ide, Tihanyba már hazajövök — mondja. — Hatodik éve dolgozom itt minden nyári idejében. Egészen más munkát végzek, mint Győrött. Ott ugyanis a távbeszélő-központban vagyok, itt pedig az egyesített felvételnél. Foglalkozom csomagokkal, értékközzel, telefonhívásokkal, táviratfelvétellel. Ez a munka sem idegen tőlem, hiszen postás vagyok. Szívesen végzek bármit. Jó ez a kis kikapcsolódás.

Valaki a fülembé súgja: azért jön szívesen Éva a tihanyi postahivatalba, mert a vőlegénye is itt van. Nem is kell rákérdeznem, ő maga újságolja:

— Vőlegényem és én igen jól érezzük itt magunkat. Strandolunk, olvasunk, sétálunk, tervezzük. Ha minden jól megy, a jövő tavasszal összeházasodunk.

Bella László húszéves. Komoly, készséges, udvarias:

— Sopronban, a Postaforgalmi Szakközépiskolában érettségiztem. Győrött, a 2-es postahivatalban zsákos pénzfelvevő, illetve levelezőként vagyok. Itt, Tihanyban értékközzel árusítok, táviratot veszek föl, távbeszélő-előjegyzést intézek — szóval a győri munkámhoz képest én itt üdülök. Mégis bevallom: nem az én esetem ez a balatoni kiruccanás. Szerintem stílus kérdése, hogy valaki szeret-e a Balatonnál dolgozni vagy sem. Senki sem állíthatja, hogy anyamasszony katonája vagyok, mégis jobban szeretek a szülői házban: testvéremmel, szüleimmel és két nagyannyammal. Kérdezhetné most bárki: nem mindegy neked, hogy hol dolgozol? Hiszen mindenképpen távol élsz a családotól. Én ugyanis csapodi vagyok. Éppen ezért nem mindegy. Nekem Győrből is eléggé körülményes hazautaznom, hát még innen!

— Amit elmondtam, nehogy panasznak tessék venni! Nem az. Csupán tényközlés. Megkérdeztem, és én válaszoltam. A mi munkánk szolgálat. Amit rám bízhatnak, akár Győrött, akár másutt, becsülettel elvégzem.

Laki Zoltán csendes, nyugodt, szótlan nyugdíjas:

— Én egy hónapos szolgálatot vállaltam, de ha a szükség úgy kívánja, akkor tovább is maradok. Nem az én érdekem a fontos, hanem a szolgálat becsületese ellátása. Nyugdíjazásom előtt oktatási csoportvezető voltam. A hosszú szolgálat alatt azonban sokféle postai munkát megtanultam. A főpénztárosi teendőket is. Tihanyban sem okoz gondot ennek a munkának az ellátása. Az sem baj, hogy mindig én hagyom el utójára a hajót. Itt rendben kell lennie mindennek. Minden pénz az én kezemen fut át. Nagy a felelősség, és én boldog vagyok, hogy rám bízzák, hogy a fiatalok is, a vezetőség is úgy érzik: szükség van rám. Az ellátásunk kifogástalan. Jó és kényelmes a szállás. A posta fizeti. És nekem jó tudnom, hogy lelkiismeretesen gondoskodnak rólunk.

Baranyai Zsigmond Győrött is, Tihanyban is távirat-kézbesítő. Ott is, itt is mindig ki van téve az időjárás szeszélyességének.

— Nem baj, megszoktam már — mondja. Mennem kell, ha esik, ha fúj, ha perzsel a nap. Akkor is pechem volt, amikor jöttem le Ti-

hanya. Mivel jöhettem volna? Mindennapi munkaeszközömmel, a 125-ös MZ-vel. Hogy milyen volt az idő? Jobb róla nem beszélni! Egész úton esett, Győrtől Tihanyig, mintha dézsából öntötték volna.

— Tavaly is itt voltam, most is szívesen jöttem. Szeretek itt, mert szeretnek az emberek. Én is szeretem őket. Az első év nehéz volt az idegen területen. Persze amennyire lehetett, annyira én fölkészültem. A térképen alaposan áttanulmányoztam Tihany utcáit, aztán a távirat kihordása közben vizsgáztattam a gyakorlatban önmagam.

Horváth Zsuzsa huszonéves, a téli posta telefonközpontosa, majd elrepül örömeiben:

— Én magam kértem, hogy az idén is ide jöhessenek a nyári idejében dolgozni. Tavaly is itt voltam, és igen jól éreztem magamat. Igen, szűk helyünk van, az igaz, de mit számít ez? A munkát azért kitűnően el lehet látni. Engem men zavar, hogy a kézbesítőterem alkalmi étterem. Sőt még az sem, hogy a nyári csúcsidek idején néha bizony kihűl az ebéd, mire odaülhetek az asztalhoz. Ez van, ezt szeretem. Munka után lehet strandolni, szórakozni. Jó itt. Anyagilag pedig sokkal jobb, mint otthon. A posta mindenről gondoskodik. Fizeti a kétszeri hazautazást, ösztönző bérkiegészítést ad, fizeti a szállást, az étkezéshez hozzájárul, és havi ezer forint kiküldetési pénzt is ad. Nekem ez nagyon jó. Jövőre is elővök, ha hiánk.

Horváth Katalin huszonéves, Győrött is, itt is pénztáros.

— Szeretem a munkámat — mondja. — Egész nap pénzt veszek föl, pénzt fizetek ki, takarékbetétet kezelek, elszámolok a kézbesítővel, kezelem a totót, a lotót. Sok pénz megy át a kezem naponta. Azt is elmondhatom, hogy a posta nagyon gondoskodik. Magánházaiknál bérelt a részünkre lakást. Kedves, kényelmes otthonom van — fürdőszoba- és konyhaszolgáltatással. Az ebéd is kifogástalan, még akkor is, ha sokszor fél lábon esszük meg, akár a golyó, ott, a kis kézbesítőteremben. A szobátársam is aranyos, én mégsem szeretek Tihanyban. Én legjobban csak Győrött szeretek dolgozni, a megszokott munkahelyemen és a megszokott otthonomban, Ságfalom-alján. Nekünk ez szolgálat, és áldozatvállalás is egyben — a közösségért.

*

A tihanyi postában nagy a forgalom. Bel- és külföldi turisták keresik fel naponta több ezren. A kézbesítők szethordanak sok ezer levelet, több tucat táviratot, több száz újságot. A munka gyorsan, zökkenő nélkül megy, és az ügyfél mit sem sejt abból, hogy közben fél lábon állva költik el a postások az ebédjüket, és kíváncsoknak haza, a családi tűzhely mellé, mert bár mindenük megvan a fogadó helyen, mégis nélkülözik a család melegét, övéik szeretetét. Mindezek ellenére becsülettel végzik munkájukat, vállalva minden áldozatot — a szolgálatért.

Sindulár Anna

30 éve szakszervezeti aktivista

Ahhoz, hogy valakinek a munkáját felettesei elismerjék, munkatársai tiszteljék és szeressék, nem minden esetben szükségesek látványos tettek, kimagasló eredmények. A kitartó, szorgalmas munka, a példás magatartás, a másokkal való — gyakran önfeláldozó — törődés, a szerénységgel párosult rendíthetetlen akaraterő és segítőkészség is kiemelhet valakit munkatársai közül. Ilyenek ismerik felettesei és munkatársai **Bari Bernátnét**, a Miskolc 1-es postahivatal szb gazdasági felelősét.

Bariné 1952-ben, tizenhat éves korában lépett a posta kötelékébe. Postai pályafutását Lillafüreden kezdte, majd 1954-ben Miskolc 1-eshez helyezték, és azóta is ott dolgozik. Elvégezte a segédtisztai tanfolyamot, leérettségizett. 1964-ben a tisztitanfolyam nappali tagozatán szerzett postatiszti képzettséget. A hivatalban több munkakörben dolgozott, jelenleg megyei kártérítési ügyintéző.

Hivatalvezetője munkájáról csupa elismerő, dicsérettel jelzőkkel nyilatkozik: „Nagyon lelkiismeretes, pontos, rendes munkát végez. A feladatokat minden esetben határidőre elvégzi. Mindenivel jó a kapcsolata, talpig becsületes, megértő és alkalmazkodó.”

Az igen jó szakmai munkája mellett kiváló szakszervezeti munkát végez immár három évtizede a hivatal szakszerveze-

ti bizottságában, mint választott tisztségviselő. Először bizalmi-ként dolgozott, majd 1964-től a gazdaságfelelősi teendőket látja el, és ez időtől fogva szakszervezeti politikai tanfolyamot is végzett.

Annira szerény, hogy faggatásom ellenére sem beszél munkájának dicséretre méltó eredményeiről, pedig már maga az a tény, hogy sokszor igen nehéz körülmények között végzett hivatali munkája, folyamatos tanulása, önképzése és családjának köteleseinek ellátása mellett felelősségteljes szakszervezeti munkát is végzett és végez, igen nagy eredménynek számít. A statisztikai számadatok pedig igen dicséretes munkát tükröznek. Az alapszerv taglétszáma 704. A szervezetség 98,5 százalékos.

Luterán Béla szb-titkár — a hivatalvezetőhöz hasonlóan — csak jót tud mondani szakszervezeti munkájáról. Ebben is a pontosság, a lelkiismeretesség

és a segítőkészség jellemző rá. Az szb pénzével jó gazda módjára gazdálkodik. Minden ellenőrzés alkalmával dicséretet kap jó munkájáért, a szabályszerű gazdasági tevékenységéért. Igen jó a munkakapcsolata a vezetőséggel és a bizalmiakkal.

Magánélete az utóbbi években gondokkal terhes. A közel-múltban rövid idő alatt elvesztette édesanyját és férjét. Egyetemista fiát egyedül neveli. Súlyos gondjait azonban nem érezteti munkatársaival, mindenkihez van egy-egy mosolylyal kísért jó szava. Aki ismeri, szereti, tiszteli, becsüli és megbíznak benne.

Jó szakmai és szakszervezeti munkája elismeréseképpen igazgatói dicséretben, vezérigazgatói elismerésben részesült, valamint megkapta a Kiváló Dolgozó és a Kiváló Munkáért kitüntetést. Ez év május 1. alkalmából harmincéves kiemelkedő szakszervezeti munkájáért megkapta a Szakszervezeti Munkáért kitüntetés arany fokozatát.

Bari Bernátné közismert szerénységével így fogadta a meg-tisztelő kitüntetést:

— Még mindig alig tudom elhinni, hogy ilyen magas kitüntetésben részesültem, hiszen csak a kötelességemet teljesítettem.

Bár mindenki így gondolkodna! További jó munkát és jó egészséget kívánunk!

Horváth Dezső

Brigád az íróasztal mellett

A brigádéletben ritkaságszámba megy, ha egy adminisztratív munkakörben dolgozó kollektíva magas kitüntetésben részesül. Nos, a Hírlap és Postaszállítási Igazgatósághoz tartozó Mozgóposta, Csomagfeldolgozó és Vámkövetítő Üzem József Attila brigádja a VI. ötéves tervidőszakban végzett eredményei alapján elnyerte a Posta Kiváló Ifjúsági Brigádja címet.

Az MCSV Verseny utcai épületének labirintusában nem könnyű rátalálni **Szabó István** brigádvezető szobájára, ahol a brigádtagok már várnak rá. Többségük — feltűnően csinos — lány, asszony. A 42 éves, energikus megjelenésű brigádvezető észreveszi csodálkozó tekintetemet, s máris mondja:

— Brigádunk mindössze három férfiből és hét nőből áll. Ezel el is árultam, hogy létszámunk 10. Ketten vagyunk csak 40 éven felüliek, valójában ifjúsági brigádnak vallhatjuk magunkat.

— **Mikor alakult a brigád?**

— 1972-ben. Az alapítótágok közül hárman maradtak: **Ferenczi Balázs**, **Botos Sándorné** és **Végh Tamásné**. Én 1981-ben kerültem a brigádba. Előzőleg 18 évet utaztam a mozgópostán. Egy éve **Borbély Gyulát** — aki 12 éven át vezette a brigád — nyugdíjazták. Ő tisztelt meg azzal, hogy javasolt brigádvezetőnek. 1972 óta 11 alkalommal érdemeltük ki a szocialista címet, kétszer brigádvezető és egy-egy arany-, ezüst-, bronzéremmel dícsereztünk.

— **Mégis, mitől lett kiváló a brigád?** — faggatom a brigádtagokat.

— Mi valamennyien a mozgópostaosztály ügyintézői vagyunk — kezdi a beszélgetést **Ferenczi Balázs** brigádvezető-helyettes. Mint az egyik alapítótág nyugodtan mondhatom, mi mindig ugyanolyan figyelemmel dolgozunk már 14 éve, csak az íróasztal mellett ülők munkája nem olyan látványos, sokan nem veszik észre a tartalmat benne. Brigádunk többször kapott jutalmat, elismerést, de a posta kiváló most vagyunk először. Végtelenül örülünk neki, higgye el, megéredtemlünk.

— Sikerült valamennyi vállalásunkat maradéktalanul teljesíteni — veszi át a szót **Kókai István**. A postaszolgáltatás színvonalának javítása végett vállaltuk, hogy a rovatolási ösz-

szektetésben álló vidéki hivatalok feldolgozási tevékenységét figyelemmel kísérjük. A küldemények menetrendszerű továbbítását folyamatosan ellenőrizzük. Sokszor előfordul, hogy a Z jelzővel ellátott, zsákcsomagoknak minősülő küldeményeket szabálytalanul, szákon kívül továbbítják. Ezeket a hibákat az illető hivatalnak mindig visszajelentjük.

— A társadalmi munkából is aktívan vesszük ki részünket — folytatja **Végh Tamásné**. Az év végi csúcsidek idején a férfiak a csomagosztályon, mi pedig a vámosztályon segítünk. A folyamatos munkame- net céljából vállaltuk, hogy betegség vagy szabadság idején a távollevő szaktársunk munkáját kollektív összefogással elvégezzük. Egyébként bármely osztályon segítünk, ha képzettségünknek megfelelő munkát kapunk. Jelszavunk: „**Szóljatok, mi ott vagyunk!**”

— Jó példa erre, hogy **Eszes József** és **Lázár Mária** most azért nincs közöttünk, mert az értékrovatolásban helyettesíté- nek — szól közbe **Szabó István**.

Ezután **Gál Anna**, a legfiatalabb brigádtág kér szót.

— Brigádunknál egyik fontos követelmény a szakképzettség állandó növelése. Öten végezték el a felsőfokú postaforgalmi tanfolyamot. Jelenleg én is ide járok. A HPI által rendezett ügyviteli tanfolyamon brigádunk 4 fővel képviselteti magát. Nagy gondot fordítunk az általános műveltségre. Ismeretterjesítő előadásokon, vetélkedőkön veszünk részt.

— Én a régi brigádtágok közé tartozom, hiszen a megalakulástól, 1972-től vagyok a brigádtág — veszi át a beszélgetés fonalát **Botos Sándorné**. — Örömmel és őszintén mondom, nagyszerű kollektíva kovácsoltott össze. Bár munkahelyünkön szinte mindennap látjuk egymást, sokat vagyunk együtt az üzem falain kívül is. Közös kirándulásokat szervezünk, természetesen a családtagok részvételével. Ilyen alkalommal mindig beiktatjuk egy-egy műzeum megtekintését.

— És ne hagyj ki, hogy a Budapesti Kongresszusi Központban a mozgássérültekért rendezett jótékony célú Liszt-hangversenyen brigádunkból hatan vettek részt — szól közbe **Habó J. Lászlóné**. A többi brigádtág hasonlóan mi is anyagi támogatással járunk hozzá a battonyai gyermekfal felépíté-

sehez. A lányok még nem szóltak arról, hogy nyugdíjas szaktársainkat időnként meglátogatjuk, ajándékokkal kedveskedünk nekik. Évente rendszeresen öten veszünk részt vándrásban. Nemrég szovjet barátainkkal is felvettük a kapcsolatot, akik egy kiállítás szervezésére a Kultúra Házában. Mi felajánlottuk segítségünket, amit ők örömmel fogadtak, és elhatározták, hogy baráti gesztusunkat mindenképpen viszonzák.

A jelenlegi brigádtágok közül egyedül **Rónaszéki Andrea** nem szolt.

— Én sokat nem tudok mondani, csupán három hónapja vagyok brigádtág. Szerencsésnek mondhatom magam, hogy ilyen közösségbe kerültem. Itt nem lehet kilógni a sorból, itt állandóan produkálni kell. Azt hiszem, azért ez így van jól.

Végezetül **Szabó István** brigádvezetőt kérdezem, nem maradt-e ki valami az elhangzottakból?

— Szeretném még megemlíteni, hogy brigádunk vállalta a fiatal mozgópostai utazók szakmai felkészítését, az A. 7. szabályzat oktatását. Ezt a munkát **Kókai István** és **Eszes József** nagy szakértelemmel végzi. Meglepett, hogy nem esett szó a nemrég Bécsben töltött háromnapos szakmai kirándulásról, amelyen brigádunkból kilencen vettek részt.

— Kicsit bővebben erről: én a mozgópostaosztály kicserelő részlegének az előadója vagyok, így kapcsolatban állok az 1150 Wien társhivattal. Különös levelezések után engedélyt kaptunk a postaigazgatóságtól, hogy meglátogathassuk őket. Szakmai szempontból is hasznos három felejtethetetlen, szép napot töltöttünk Bécsben. Közben persze volt idő arra is, hogy megtekintsük a város nevezetességeit. Nem felejtjük bécsi kollégáink vendégszeretét. Legközelebb Budapesten mi leszünk a házigazdák.

— Brigádunk tagjai szerénységéből azt is elhallgatták, hogy öten kiváló dolgozók, többüknek vállalati, üzemeztetői dicséretük is van, és mindegyikünknek van valamilyen társadalmi tiszttsége. Befejezésül csak annyit, hogy továbbra is a hármas jelszó jegyében dolgozunk, szeretnénk jövőre is megpályázni a „Kiváló” címet — mondja **Szabó István**.

Kovarsik Pál

Egy régi szakma — új utakon

Terítéken a postásbüfék

Az ember, mint köztudott, rossz természetű, izgága s falánk teremtmény. Hanyagoljuk most el a két első tulajdonságot, és foglalkozunk a harmadikkal! Mit, hol és hogyan eszik az ember? Ezt a kor határozza meg, amelyben él, és az életforma, amelynek függvényében kialakít.

A rómaiak hírhedt lakomái zártkörű, és — minden tévhit ellenére — szigorú szabályok szerinti összejövetelek voltak. A vendégek, meghatározott ülésrend szerint, asztalok körül foglaltak helyet, és közvetlen szomszédaikkal társalogtak. Eltekintve a féltelenségektől, mindennek családias, patriarális jellege volt. S ugyanúgy a köznépből, ahol az étkezés családi körben, szertartásos rendben zajlott.

Ez egészen addig nagyjából így is maradt, amíg előtérbe nem nyomakodott fajtánk másodikként említett tulajdonsága: a nyugtalanság, a felfedezés, a hódítási vágy, amely elsöpörte a római birodalmat, kultúrájával és szokásrendjével együtt.

Az első nagy megmozdulás, majd a középkori tetszhalál után olyan dinamikus korszak kezdődött, amely napjainkig sem ért véget. Az ember sietni kezdett, s a felfedező mögött ott lépdelt a klasszikus hármás: a katoná, a pap és a kereskedő. Ez utóbbinak pedig ugyancsak szednie kellett a lábát, mert nyomában már ott szuszogott — a vendéglős.

A korcsma mint intézmény

Igen, az emberiség tempót váltott. Megváltoztak a létezés dimenziói. Egyre gyorsuló ütemben gyarapodott a népesség, és ezen belül új rétegek léptek a színre: vásárosok, kalmárok, zsoldosok és tekerők.

A rövidség kedvéért világtörténelemnek nevezett események nemcsak az országhatárokat rajzolták át újra meg újra, de a mindennapi élet arculatát is megváltoztatták. Kialakultak a vásárvárosok, a nagy kereskedelmi központok. A világot ekkor még nem sújtotta az eltömegesedés és a kizsákmányolás fokozódása miatti szegénység, volt mit eladni a parasztnak is. Sokasodtak a háborúk, de szaporodott az üres bendők száma is.

Egy szép napon azután a világ arra ébredt, hogy gazdagabb lett egy intézménnyel: megszületett a korcsma. Az emberi találékonyság eme egyszerű megnyilvánulásában az újítás eleme a legfontosabb. Nevezetesen, hogy a korábbi formákat (lacikonyhák, lángosütők, percesek, húsvéti tojásárusok stb.) tető alá hozta.

A korcsma helyhez kötött vendéglátó-létesítmény, szemben a vásárokat követő mozgóárusokkal.

A vendégfogadó, ahová Szindbád álmodni járt, már a vendéglátás magasabb színvonalát nyújtotta. Sajátos szüleménye volt egy furcsa kornak: igaza volt Krúdycnak, amikor hangulatnak érezte. „A gond még nem tette társadalomgyűlölvé a lelket, a vidám pohár még nem romlott le sivar és beteg alkoholizmussá.”

A történelem azonban nem szereti sokáig tűnődni. Miközben Szindbád hintája a távlat délibábos párájába oldódik, a túlsó féltéken fülrobban az „amerikai életforma” nevű bomba.

A vendégfogadók világa letűnik. Meghiúsul a túlfinomult eleganciájú emelkedik, bőségük pazarló pompává dagad, így mentik át a felsőbb osztályok udvari és diplomáciai állófogadások és koktélpark formájában. A kiszolgálás közvetlensége és alkalmassága pedig a nagy tömegek gyors, de színvonalas ellátásának igényét fogja kielégíteni.

A „nagy olvasztótégelyben” hamar egybeolvastották a póri csapszékét, talponállót és a polgári-úri fogadót.

Az eredmény új szintézis: a bár. A bár pedig korántsem az, aminek a közvélemény tudni véli, hanem eredetileg olyan vendéglő, amelyben leülni nem lehet, hanem a publikum a fal melletti korlátokra — ez a „bar” — támaszkodva mint futó vendég fogyaszt. Feladata: rövid idő alatt, tökéletes hideg, esetleg meleg ételeket adni, italokat és megfelelő kiszolgálást nyújtani a vendégek részére. S mindezt lehetőleg olcsón. A bár szerű szolgáltatást nyújtó vendéglátóipari létesítmények Európában büfé néven vonultak be a nagyvárosokba.

Magyarországon 1810-ben bukkant fel először, s feltehetően német, de lehet, hogy francia hatásra kezdett terjedni. Eleinte a szóvégi t-t is ejtették, azután a kiejtés szerint magyarosodott büfére. Így használjuk, írjuk és mondjuk ma is.

A szociálpolitika része

Arról, hogy a Magyar Posta — szociális juttatások formájában sokat tesz dolgozóikért, már többször esett szó e lap hasábjain. A szociális gondoskodás körébe nyugodtan bevonhatjuk a postai intézményekben működő büféket, hiszen ezek fenntartása és üzemeltetése is e körbe tartozik. Kedvező áráikkal, áru kínálatuk lehetőleg minél szélesebb választékával a dolgozók — elsősorban az asszonyok — napi bevásárlási gondjain is hivattak segíteni, fő feladatuk azonban a reggeliztetés, a köz-

vetlen fogyasztási igények kielégítése. Maga az üzlet vezetője is a posta alkalmazottja, aki alapfizetést, s ezen felül százalékos jutalékot kap az elért forgalom alapján.

A budapesti postaszervek épületeiben és az üdülőkben működő büféket a Posta Szociális Hivatal, ezen belül az étkeztetési osztály üzemelteti. Összesen 29 egységről van szó, a legújabb pedig átadás előtt áll a nemrég felépült Városmajor telefonközpontban.

A büfék létrehozásának jel-szava mintha csak az lett volna: egyet-egyet minden nagyobb postaszervek! A terv nyomán alakult ki a mai üzlethálózat. Működésük helyét, és ennek megfelelően betöltött szerepüket tekintve a postásbüfék igen változatos képet mutatnak. Mindenütt alkalmazkodnak a helyi körülményekhez, igényekhez. Ezt az alkalmazkodást azonban sokszor a kényszer szüli, mert a büféket nem ritkán olyan helyiségekből alakították ki, amelyek eredetileg más célt szolgáltak. Ezért mindegyiknek van egyéni „stílusjegye”, amely megkülönbözteti az összes többitől.

Egészen más szolgáltatást kell nyújtani a Római-parton, mint a központi munkásszállón. S ismét más a 70-es postahivatal falatozója, mint Balatonfenyvesen található reprezentatív fogadások megrendezésére, külföldi delegációk kiszolgálására is alkalmas helyiség. A változatok azonban nem jelentik azt, hogy ne lenne mégis több a lényegre vonatkozó hasonlóság.

Kár lenne tintát pazarolni annak bizonygatására, hogy a büfék körül minden rendben van, s hogy fenntartásuk rózsaszín álom a Posta Szociális Hivatalnak. Hogy az összkép mégis határozottan kedvező, az annak a nem lankadó szervező, jobbítási lehetőségeket kereső tevékenységnek köszönhető, amit a hivatal folytat a büfék — és vásárlóközönségük — érdekében. Az idén is több új szerződést kötöttek különböző vállalatokkal, s ezek az áruválaszték további bővülését eredményezték. A hűsítővel, hentesárukkal történő ellátás zökkenőmentességét, a beérkező termékek kifogástalan minőségét heti háromszori szállítással érték el.

A tej- és süteiparral kötött megállapodások az alapvető élelmiszeripari termékekből is elősegítik a folyamatos és színvonalas ellátást, bár az utóbbi szállításiával több helyütt elégedetlenség. Minden büfévezető önállóan rendel, méri fel a szükségletet, s vállalja az ezzel járó kockázatot. A szállítás a központi raktárról — az áruforgalmi osztály közreműködésével — vagy egyenesen a termelőtől történik.

A beszerzési feltételek tehát kedvezőek, s hogy a kiszolgálás minőségét mégsem sikerült mindenütt a kívánt mértékben emelni, abba főként a helyiségekkel kapcsolatos gondok játszanak szerepet. A büfék jelentős része meglehetősen szűkös körülmények között, levegőtlen, rosszul szellőzött helyiségekben működik. Sokszor alig tíz-húsz négyzetméteren kell megoldani az árusítást, a raktározást és az árukínálás feladatait. A helyszűke miatt több helyen sem öltözött, sem mellékhelyiséget nem tudnak biztosítani a büfévezetők számára. Még egy akármilyen csöpp asztalkát sem, amilyen a nem is kevés napi adminisztrációs munkáját végezhetné. A papírmunka mennyisége — az idén bevezetett forintelszámolás rendszernek köszönhetően — csökkent ugyan, a büfévezetők azonban még mindig sokallják. Véleményük szerint az árufelesleg-kénti gyűjtők tucatja helyett egyetlen íven szerepeltetni lehetne a napi megterhelést.

A kis alapterület sokszor akadály a gépesítésnek is. A hiva-

tal — lehetőségeihez mérten — mindent elkövet a büfék korszerű berendezésekkel történő felszerelésére. Már sok helyen ott láthatjuk a pultokon az elektromos szeletelőgépeket, a súlyt és árat együtt mutató gépeket, a hazai vagy külföldről vásárolt szörpautomatákat. Ez utóbbiak beszerzésénél a döntő szempont ismét csak az volt: hol szorít a legjobban a cipő? A rekeszek és ládák ugyanis rengeteg helyet foglalnak, hiába, hogy az üveges üdítők népszerűbbek. Elmaradhatatlan kellékek a vitrinek hűtőpultok, a gyorsfőzők, a nagyméretű hűtőgépek, s a presszógép is.

Miből él a büfé?

A kedves olvasónak látnia kellene, mit tesz a büfé, amikor megkapja a megrendelt árut! Hirtelen azt se tudja, ő maga hova álljon, mert neki már jóformán nem is maradt hely. S közben mégis rakodni kell, lehetőleg tetszetősen elrendezni mindent, legyen gusztusa megvenni a bevőknek, s ne a lelőgő virslikötegek közül kelljen a vásárlóra mosolyogni.

Mondhatnánk most, fájjon emiatt a büfé feje, nekünk is megvan a mindennapi betevő bajunk! De mi lenne, ha egyszer csak Önök állnának a pult másik oldalán?

Tévhit, hogy a büfések „betegre keresik magukat”, s hogy így, úgy, amúgy „lefölözik a maguk hasznát”, különben miért csinálnák! Mindenesetre, ha rá nem is fizetnek, megdolgoznak a keresetükért. Aztán ott a bizonytalanság: elég egy szállítvány késése, és 300 kézbesítő máshol veszi meg a reggelijét, ráadásul mindannyian a büfére fognak haragudni. Márpedig több száz mérges kézbesítő nehezítése komoly megterhelést jelent egy büfé amúgy is zaklatott lelkének.

A büfé ezen felül állandó lépéskényszerben is van, bár a folytonos megújulás követelménye a szakmát valóban hivatásnak érzők számára nem kényszerként jelentkezik. A bevőt újra és újra meg kell lepni valamivel, s a jó modor, az előzetkenység is előfeltétele a sikeres üzletmenetnek. Van, aki a szerényebb lehetőségekből is többet tud kihozni rátermettsége révén, mint akinél áruömping van, és a meszelt fal helyett is lambéria díszíti üzletét.

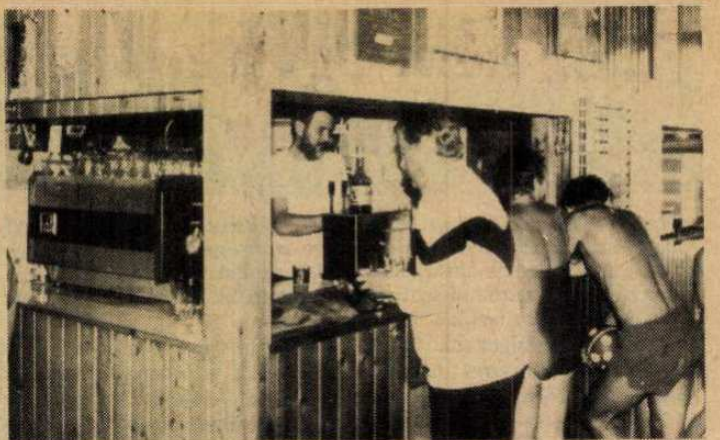
Sokat lehetne erről beszélni, különösen, ha azok szólnának meg, akik a szakma nemes elvét vallják: ehhez a foglalkozáshoz nemcsak a forintot, de a munkát is szeretni kell. Mert például ki takarít? Természetesen ez újra csak a büfé dolga. Nem ragadhat a pult, nem lehet maszatos az árukat védő üveglap vagy szennyes az eladó köpenye. És az eladótér, a raktár összképe is meg kell hogy feleljen az esztétikai követelményeknek, a KÖJÁL előírásairól nem is beszélve.

És még valamit az anyagiakról. A büféknek együttesen 35 millió forintnyi forgalmuk volt 1985-ben. A döntő többség havi 90—140 ezert forint között árult. Az elmúlt év adatai alapján a listavezető a központi munkásszálló büféje, havi 250 ezer forintra, míg a sereghajtó a Zombori utcai egység (ezt a büfések egymás között büntetőtábornak nevezik), 30 ezerrel.

A büfést az alapfizetésén felül 1 százalék illeti meg az elért forgalomból. Tessék számolni!

A lélek és a gyomor

A büfék környékén — a főtt kolbász inycsiklandozó illatával elvegyülve — a hírek és pletykák is szállodnak. A büfé, különösen, ha régóta van ugyan-

A Római főleg nyáron nagy a forgalom

azon a helyen, átalakul egyfajta hírközponttá: akaratlanul is meglát-meghall sok mindent. Ha emberszerető fajta (és lehet ezt másként csinálni?), akkor megszeretik őt is, és az emberek mindenféle ügyes-bajos dolgukat, örömeiket és gondjait megosztják vele. Mi minden ki nem derülne, ha egyszer a büfé, akár a mesebeli Kisgömböc, felhasadna, s szertegurula mindaz, amit csak látott-hallott!

Furcsa dolgok eshetnek meg egy büfében, az ember nem is gondolná! Megtörténik, hogy a büfé fáradt egy kicsit, s olyankor mustárral kínálja a fekete-kávékat. Ha a vevő szórakozott, akkor a frissen vásárolt csokoládédraszt önti a beindított darálóba az Omnia helyett. Az élet két dologban biztosan kiemeríthetetlen: szórakoztatásunkban és bosszantásunkban. Sokszor nem tudjuk, sírjunk-e vagy nevéssünk. Az egyébként nagyszerűen bevált szörpautomaták is szereznek olykor meglepetéseket. A legnagyobb csúcs idején (mikor mások?) egyszerre megmakacsolja magát, s olyasféle hangokat hallat, ami leginkább halálhörgésre emlékeztet. S amikor már azt hinnénk, hogy a fél nőörny ragacos szirup előbuggyantásával kilehelte lelkét, egy újabb hatalmas mordulással megindítja a szódavíz szökőárját. Így legalább nincs gondunk arra, mivel mossuk le a cipőnkrol az egyébként kellemesen hűsítő colamasszát...

És — ha már szóba kerültek az automaták — nézzünk utána, mi lett annak a javaslatnak a sorsa, amely pézbedobásos gépek beállítását vetette fel a postai intézményekben. Az elképzelések szerint ezek üdítőitalt, szendvicseket, süteményt és kávékat árusítottak volna. Hogy a tervet végül is ejtették, annak több oka van. Túl azon, hogy a berendezések (a jobb minőségűek) csak importból szerezhetőek be és nagyon drágák, nem pótolták volna magukat a büfé. Kezelésük, feltöltésük bizonyára a büfé dolga lett volna. Azonkívül az automaták rendszere más vállalatoknál nem járt kedvező eredménnyel: gyakran fordult elő rongálás, s üritésükkor idegen tárgyak gazdag választékával lehetett találkozni a kazettákban pénzérmék helyett. Mondják, hogy az okos a más kárán tanul, így a kérdést levették a napirendről. Annál is inkább, mert ahol erre szükség van, a büfé alkalmazkodik nyitva tartási idejével az igényekhez. Vagy két műszakos formában üzemel, mint például a központi szállón, vagy az esti órákban is nyitva tart, mint a tetőterazon lévő bár Balatonalmádiban. (Itt zárójelben megjegyezzük, hogy szeszest italt csak az üdülőkben működő büfék szolgálnak ki.)

A Szociális Hivatal terve

A központi szerv, eddigi intézkedésein felül, a büfék jelenlegi áruválasztéka és a szállítási feltételek további bővítése és javítása céljából jelentős átszervezést, centralizációt hajtott végre.

A Rottenbiller utcában megvásárolt, és jelenleg átépítés alatt álló új székházban egy helyre kerülnek a gazdálkodási szervek, irányító osztályok, raktárak, a szállítás telephelye és

néhány termelőüzem. A hivatal vezetőjének is az a meggyőződése, hogy a gazdálkodási-irányítási munka zavartalanágán túl, a központosítással a büfék üzemeltetésében is komoly előrelépés lesz.

Innen fogják ellátni hidegkonyhai készítményekkel és a cukrászati termékekkel az egységeket. A két cukrász jelenleg igen rossz körülmények között dolgozik, a szükségletet sem tudják kielégíteni. Az átszervezést követően a helyzet érezhetően javulni fog.

— Merre vezetnek az új utak? — a kérdést a szakmai felügyeletet gyakorló osztály instruktórának, Pethő Gábornénak tettük fel:

— Az újítást mindig a körülményekhez igazodva kell értelmezni. Van, ahol egy hagyományos szörpautomata beállítása újításnak számít, mert helyet szabadítunk fel a raktárban és az eladótérben. A szerencsésebb adottságokkal rendelkező egységeinkben a változást magasabb szinten valósíthatjuk meg.

— Ezen a szakmai újdonságokat érti?

— Igen. Árubemutatókra, termékbővítésre, kísérletezésre, piackutatásra gondolok. Mivel a büfék nyeresége valóban jelentéktelen, különböző megoldásokon, ösztönzőkön törjük a fejünket. Mit és mennyiért vásároljunk, hogy minél olcsóbban juthassunk hozzá olyan árukhoz, amelyeket azután el is tudunk adni.

— És mik lesznek azok az ösztönzők?

— Azt tervezzük, hogy az üzemi konyhák közelében lévő büfékben a konyhákban készített termékeket árusítunk. Lángost, vagdaltat, sülteket, palacsintákat stb. Ebben a konyhavezető és a büfé anyagilag egyaránt érdekelt lenne.

— Igaz, hogy a büfék mindegyikét bolti áron adnak?

— Igen... Minden cikket közzétartó forgalmazunk. Ez IV. osztályunk felel meg.

— Ez is befolyásolja a munkaerőgondokat?

— Attól tartok, igen. Nem tudunk jelentős vonzerőt gyakorolni, nem tolonganak hozzánk az emberek. A haszon kevés, a munka sok, a helyiség-gondok nem is említve. A nyári időszakban sok büfét egyszerűen be kell zárni, hogy kiadhassuk a szabadságukat. Sokszor nincs, aki helyettesítsen betegség esetén sem. A sütő- és tejipar szállítási hasonló okok miatt akadnak olykor. Így zárul be a kör.

— Mégsem borulátó. Miben bízik, hogyan tudnak kitörni az ilyen körökből?

— Ettől a szakmától idegen minden pesszimizmus. Ilyen hozzáállással egy percig sem lehetne csinálni. Történhet akármi, az embernek mindig fel kell találnia magát. Ha az egyik ötletünk nem vált be, majd kitalálunk egy másikat. Nálunk az a gyanús, ha valami túl sokáig ugyanúgy van. Az ilyesmi előbb-utóbb megfeneklik.

— Ki győzi ezt a tempót? — Aki szereti. Régi szakma ez, de nem öreg. Ha az lenne, nem tudna fennmaradni.

(Köszönet a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeumnak, Gundel Imrénnek, a történeti dokumentumok felkutatásában nyújtott önzetlen segítségért és a baráti útmutatásáért.)

Pintér Károly

A központi munkásszálló büféje

Tágas büfé a Váci utca 34-ben

A Budapest 70-es hivatali szakszervezeti bizottsága a tavalyi sikerre való tekintettel az idén is meghirdette a hivatalnál és az MCSV-nél dolgozók gyermekei részére a könyvtár olvasótáborát. A június 16-tól négy héten át tartó tábor — amelybe előzetes jelentkezés alapján hosszabb-rövidebb időre is bekapcsolódhattak a gyerekek — napi nyitva tartása a munkaidőhöz igazodott. Jó érzés volt a tavalyi táborozókkal újra találkozni, akik csaknem mind újra eljöttek. Az új tagokkal bővülve a résztvevők száma az előző évi 29-ről 43-ra emelkedett.

A tábor egyik fő célja az idén is a gyerekek olvasásra nevelése, illetve olvasási igényeinek a felkeltése, kielégítése volt. Megismerkedhettek a könyvtár felépítésével, szolgáltatásaival, a katalógusok használatával, a posta központi könyvtárban tájékoztatót hallgathattak a könyvtári rendszerekről. A központi könyvtár vezetője volt az olvasótábor kalauza a Nemzeti Pantheonban, ahol többek között *Vörösmarty, Arany, Ady, József Attila* sírját is felkeresték.

A képzőművészeti vetélkedő során a gyerekek „Az én múzeumom” sorozat egy-egy példányát készítették el, s az ebben szereplő festményeket később a Nemzeti Galériában is megtekintették. Érdeklődéssel szemléltek a Szépművészeti Múzeum görög és egyiptomi kiállítását,

a Hadtörténeli Múzeumban az 1849, 1914, 1917-ből való fegyvereket, ruhákat, a haditechnikai kiállítást, a Nemzeti Múzeumban a koronázási tárgyakat és a honfoglalásig visszanyúló történelmi kiállítást. A tábor tagjai jártak még a Mezőgazdasági Múzeumban, a Tűzoltó Múzeumban, a Budapesti Történeli Múzeumban. A Postamúzeumban, a Magyar Posta történetével Kozma Gyula muzeológus ismertette meg a gyerekeket; tetszett a Múcsarnok kiállítása és az Országos Széchényi Könyvtár „Ötszáz év szép könyvei” is.

A sportdélelőttökön a Városligetben és a Margitszigeten tolaslabda- és futóversenyeken vehettek részt, s a focimérkőzések is izgalmasak voltak. Kirándult a tábor a Budai hegyekre, Aquincumba, a Gellért-hegyre, s kihasználta a római-parti postásüdüli strandolási lehetőségét, s vidám délelőttöt töltött el az Állatkertben is.

A tábor napi időbeosztása, programválasztása a gyerekek olvasási igényeire igazodott. Sokan éltek a lehetőséggel — különösen azok, akik mind a négy hetet itt töltötték —, hogy a jövő tanév kötelező irodalmának egy részét elolvassák és jegyzeteljenek.

Remélhetőleg az együtt töltött időre a gyerekek kellemesen emlékeznek majd vissza.

Horváth Károly

Tábor vagy üdülő?

A címbeli kérdés a szántódi postás ifjúsági tábor megtekintése után vetődött fel bennem, miután *Pálfalvi Lajos* gondokkal és *Páhi Istvánnal*, a POKI szaktanárával beszélgettem.

Beszélgetőpartnereim tájékoztattak arról, hogy ebbe a turnusba 124-en érkeztek a posta különböző területeiről. A maradék helyeket — sajnos — nem adhatják ki önköltséges áron, miként azt az üdülővezetők tehetik. A másik gond, hogy szerdától szerdáig szólnak a beutalók, s így nincs idő a váltásra, a takarításra, az ágyműcserére. Talán lehetne ezen változtatni az arra illetékeseknek.

Azt is elmondták, a július végi turnusban táboroztak (üdültek) szakközépiskolások, segédtisztai tanfolyamosok, szakmunkástanulók, a PSE női ifjúsági kézilabdacsapata, valamint nyolc család gyerekestül. Az ilyen — életkorban és érdeklődésben egyaránt — vegyes összetételűnél mindig akad-

nak ütközési pontok (gyerekek, tévézés, esti csendreidelet stb.).

Ezt a kis észrevételt leszámítva egyébként a tábor immáron 25 éve fogadja folyamatosan gond nélkül a nyári vendégeket, kül- és belföldieket. Itt még rossz idő esetén is mindenki megtalálja a kedvére való elfoglaltságot; válogathat a sokféle szervezett program közül. Kirándulhatnak Tihanyba, Füredre, Szántódpusztára, Szemesre. Az expressztáborral együtt diszkót, hajókirándulást, tánc-házat, filmvetítéseket szerveznek. Lehet röplabdázni, tollasozni, asztaliteniszezni, csónakázni, focizni, kézilabdázni, vagy éppen kifeküdni a szabad strandon a napra.

Mindent összevetve, akinek lehetősége van ebbe az üdülőtáborba hét napra eljönnie, mindenképpen tegye meg, hiszen a napi 52 forintos térítési díj elenyészlik az itt kapott szolgáltatásokhoz képest.

Mezőfi László

A Postások Szakszervezete és a Postás Sport Egyesület közösen rendezett nyári sportnapközis táborának életében megint eltelt egy hathetes időszak. A tábor az iskolai év végén, június 16-án nyitottuk és július 25-én zártuk.

Az időjárás mindvégig barátunk volt, sütött a nap „hétágra” minden nap, mindnyájunk öröme. A délelőtti közös, kötelező sportfoglalkozások így azután komolyan megizzasztották a gyerekeket, ami után az üdítő nagyon népszerű volt.

Igen sok fiú, sőt lány „Maradónát” láthatott az érdeklődő a pályáikon. Nagyon sokan fáradhatatlanul rúgták a labdát egész nap szinte megállás nélkül. Az asztalitenisz-felszerelések is üzemben voltak, és a társasjátékok sem maradtak egy percre sem kihasználatlanul.

A tábor népszerűségi foka évről évre növekszik, 300 gyerekkel kezdtünk, s az idén már a 900-at is meghaladta a sporttábor résztvevőinek a száma. A tábor nagyban segítette sok postásüdüli gyerekeknek felügyelet melletti, kulturált elfoglaltságát.

Az iskolai nagyszünetről lé-

Hátsó ablak

Arthur Hitchcock — e film rendezője — klasszikusnak számít a hetedik művészet műfajában. Alkotásait „jegyzik” a piacon, és ameddig élt, mindig nagy várakozás előzte meg egy-egy új művét, nemcsak a moziba járó közönség, de a szakemberek részéről is. Ha leszámítjuk ifjú éveit — 1899-ben született és 1980-ban halt meg —, valamint korai filmjeitől eltekintünk, úgy a harmincas évek derekától a nemzetközi élvonalban volt. Előbb Angliában, utána az Egyesült Államokban; a film fővárosában, Hollywoodban.

Régi ismerősünk tehát, „kapcsolatunk” egy időre mégis megszakadt. Nemcsak abban az időszakban, amit nálunk személy kultusznak, odaát macartyzmusnak neveznek, hanem később is, mintegy másfél évtizeden át. Nos az elmondottakban valamiféle ellentmondás van, hiszen, ha értékes a szakemberek szerint az, amit Hitchcock csinált, úgy miért nem játszottuk? Ószintén szólva mi nem a mestert, hanem műfaját iktattuk ki, és egyenlőségjelet húztunk a horror, a kemény bűnügyi film s a ponyva között. Holott nem árt tudni: a műfaj egyik úttörője nem volt más, mint *Edgar Allan Poe*, a nagy amerikai költő!

Filmforgalmazásunk — sok más mellett — e téren is igyekszik pótolni azt, ami elmaradt. Tanú erre az, hogy most például előszedjük Hitchcock ötvenes évekbeli sikereit is, amelyek csak a ruhadivatot tekintve harminkét évvel ezelőttiek.

A Hátsó ablak tehát — mint elárultam — 1954-ben készült. Két főszereplője: a nyakigláb *James Stewart* és a tragikus körülmények között autóbaleset áldozatává vált szép *Grace Kelly*, aki utóbb monacói hercegnő lett. Ez a két ember volna a siker kulcsa?

Már kilencszázan voltak a sportnapköziben

vén szó a sporttábor megoldott egy kis nyaralást is, egy kis rendszeres sportolást is. A gyerekek módot kaptak az edzőkkel, sportágakkal való találkozásra, kinek-kinek a kora, neme és előképzettsége szerint. A lehetőségeiből közülük az atlétikai, asztalitenisz-, kézilabda- és tájfutó szakosztályainkba irányítottuk. A sportfoglalkozásokat szakemberek irányították

— edzőink és főiskolai hallgatók. Jártunk strandra is, a Dagályra a Széchenyibe, moziba pedig a Zuglóba.

A sporttábor az általános iskolásoknak hirdettük meg, mind nagyobb számban jelentek meg azonban a kistestvérek is. Az idén nagyon sok gyerek hat héten keresztül végig a vendégünk volt, bizonyára jól is érezték magukat.

A tábor részvételi díja válto-

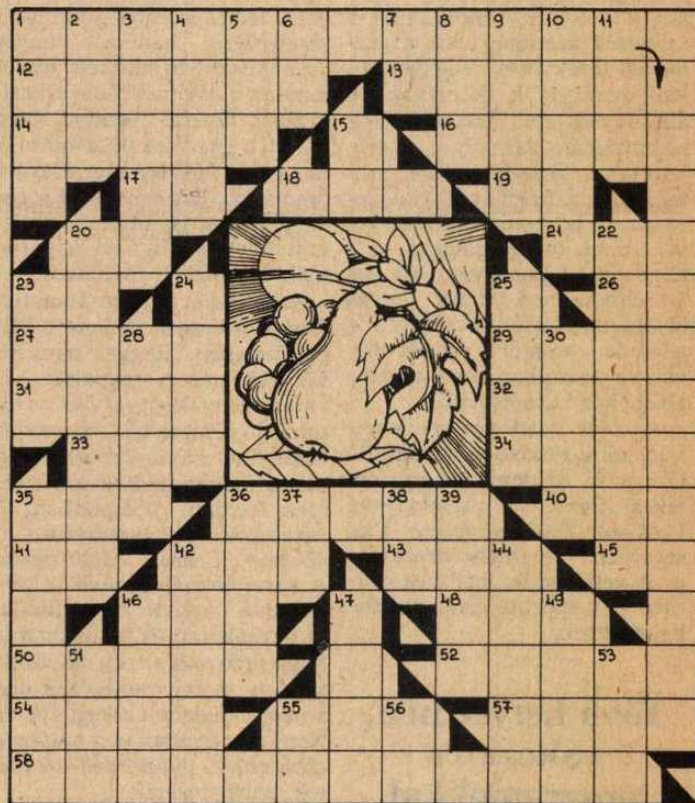
zatlanul heti 160 forint volt. Ezért a pénzért a posta adta a létesítményt, az edzőket, az ebédet, a napi két üdítőt, valamint a strand- és a mozielőpöket is. Ez az összeg természetesen nem fedezte a tényleges költségeket, a kiegészítést a Postások Szakszervezete adta.

Külön kell szólni az étkeztetésről. Az ebédet a Járműtelep konyhájában készítették. Nem volt könnyű munka a forró nyári melegben a napi 160-180 plusz ebéd elkészítése és felszolgálása.

Köszönet mindazoknak, akik kitalálták, létrehozták és minden nyáron vállalják ezt a nem könnyű és áldozatos munkát, amit mi a postások budapesti nyári sportnapközis táborának nevezünk.

Sporttábor a Postás Sport Egyesület Lumumba utcai pályáján jövő nyáron is lesz, melyre szeretettel várunk minden kedves budapesti és Budapest környéki „postásgyereket”.

Hamar Gábor

József Attila négysoros verse most, augusztusban időszerű. „A nyárfák közt ezüst habok az édes szellő folyogál, s csak...” Folytatás — és beklendendő — a vízszintes 1. és 56.

VÍZSZINTES

1. A versidőzet 1. része. 12. A versenyben nagyon lemaradt. 13. Idegen női név. 14. Sűrű anyagú. 16. Nemesgáz. 17. Mesehős. 18. Ebből élünk. 19. Yale egyenműi. 20. Kötőszó. 21. Kettős. 23. Állati lak. 26. Nyugatnémet és svéd gépkocsik betűjelzése. 27. Kis mennyiség. 29. Előkelő. 31. Elemi részecske. 32. ... Lisa. 33. Helyhatározó szó. 34. ... szemcse. 35. Jegygyűrű van a kezén. 36. Dús, zöld növény. 40. Névelős ételkészítő. 41. Tüzel. 42. Adnak neki. 43. Török rang. 45. EEEEE. 46. Állati hím. 48. Tudományos tétel. 50. Közép-afrikai patás. 52. Adminisztratív munkahely. 54. Római császár. 55. Hézag. 57. Idejét múlt katonai vezényszó (ford.). 58. A versidőzet befejező része.

FÜGGŐLEGES

1. Atléta. 2. Némely labdajáték tartozéka. 3. Düldelező. 4.

Szín (ford.). 5. Össze-vissza sír!, 6. Magyar film. 7. Házállat. 8. ... gara. 9. Japán régi fővárosa. 10. Hagy. 11. Régi úrmérték. 15. Folyadék. 20. Küzdelmekre képes lendület. 22. Olasz város (a totóból jól ismert). 23. Lírai költemény. 24. Fényes ruhaanyag. 25. Döntetlen játszma. 28. Üdítő (fon.). 30. Lásd vízszintes 57. 35. ... foglyai. 36. Román fillér. 37. Latin mű (röv.). 38. Szibériai folyó. 39. Ilyen sas is van. 42. Étélkészítő növény. 44. ... János (költő, Vörösmarty követője). 46. Tamasztó rúd. 47. Keserűen gúnyos. 49. Tamási ... (ford.). 51. Testrészt. 53. Görög törzs. 55. A tetejére. 56. Sporteszköz.

— Bánhidi —

Beküldési határidő: szeptember 10.

Előző rejtélyünk helyes megfejtése: Adagia — A balgaság — Bazel — Morus — Kolostor.

Könyvtalványt nyertek: *Borbély Erzsébet* (Nagykörös), *Hetényi Gézáne* (Vasvár), *Hering Józsefné* (Pécsvár), *Máté Olga* (Tihany), *Rákóczy Károly* (Bük).

Földön, vízen, levegőben

Budapesti Postás Kulturális és Sportnapok
1986. augusztus 1-3.

Megyeri László kv-titkár üdvözlő a felsorakozott csapatokat

Szép hagyományok

A postás tömegsportmozgalom szervezői és résztvevői számon tartanak minden évben egy jelentős eseményt, amelyre edzésekként és nem kevés izgalommal készülnek. Az esemény az évenként megrendezendő két-három napos nyári sporttalálkozó, amelyen mintegy húsz sportágban bizonyíthatják ügyességüket a részt vevő amatőr sportolók, és nem utolsósorban közös kulturális programokon, baráti találkozókon erősíthetik az egyes postaszervek dolgozói a többiek iránt táplált baráti érzésüket. A hagyományok szerint ezek a találkozók jó ideig országos szinten zajlottak, a tömegsport-mozgalmat is utóérték azonban azok a gazdasági törekvések, amelyek takarékosságra, a rendelkezésre álló anyagi erőket ésszerűbb felhasználására sarkallják az embereket a társadalom sok más területén is. Ezért az ideai találkozó csak budapesti résztvevői voltak (6 igazgatóság és a központi postaszervek). Az így is elmondható, hogy kevés olyan, sportértékét tekintve is jelentős amatőr rendezvény van az országban, amely a postásokéhoz hasonlítható.

Az idei sportnap rendezvényekkel a rendszeresen sportoló postás dolgozók kapcsolódtak a „Béke éve” tiszteletére a Postások Szakszervezete által szervezett eseménysorozathoz is. A vetélkedők, kiállítások sorába ez a sportnap is szervesen beletartozik.

Több helyszínen, változatos programokkal

A találkozó tulajdonképpen már a hivatalos megnyitó előtt, augusztus elsején, pénteken délután megkezdődött. A Római parti üdülő- és vízitelepen szokatlanul nagy sürgés-forgás fogadta az odalátogatókat. Itt rendezték az evezősök számára kiírt bójakerülő versenyt, és az egyik legkedvesebb versenyszámot, a gyermekúszást.

A „vizek szerelmesei” sora hajóba szálltak, hogy teljesítsék a számukra kijelölt versenyfeladatot. Persze az igazi túrázók számára mindez amolyan

edzésfélé volt csupán. Sokan hatalmas csomaggal, sátorral, élelemmel felszerelve indultak el, és a start — célnál ülő zsűritagoknak a visszaérkezés alkalmával búcsút intve azonnal újra indultak, hogy a hétvégét is vízen, vízparton töltsék el.

Délután négy órakor már egy gombostűt sem lehetett leejteni az üdülő medencéje körül, anynyi izgatott kis versenyző és értük szurkoló szülő várta a gyermekúszás kezdetét. A korosztályokban induló kis úszópalánták technikája ugyan még nem volt tökéletes, de a lelkesedéssel nem volt baj. A partról jövő harsány biztatás átszűrte a holtpontra a versenyzőket, és még azok is célba érkeztek, akik ez ideig csak a „kutyauzás” tudományát sajátították el. A lelkes közönség nemcsak jókedvűen, hanem nagyon „taktikusan” is szurkolt, hiszen minden utolsó célba érkezőt viharos tapsal fogadott, biznyítva a gyermekek számára is, hogy a győzelemmel a részvétel fontosabb. Ezt ismertte el a versenybíró is, amikor minden indulónak átadta a jól megérdemelt csokoládét, rágógumit.

Szombaton aztán komolyra fordult a dolgok menete a PSE sporttelepén. Reggel nyolcórás felsorakoztak a csapatok, alig várva, hogy Megyeri László kv-titkár jó versenyzést, sportszerű küzdelmet kívánjon nekik, és máris megkezdődtek a küzdelmek fociban, röplabdában, lövészetben, asztaliteniszben és számos más sportágban. A sportolóknak „mexikói kánikulában” kellett bizonyítaniuk jó formájukat, és tanúsíthatom, hogy nem volt senki, aki csapata vagy saját vereségének okát a nagy melegben kereste volna. Nem is maradtak el a hálózogató gólok, győzelmet érő pontok, parázs csaták.

A kispályás foci volt ezúttal is a legnagyobb részvételt jelentő, legnépszerűbb sportág. Néhány cseles, szellemes és gyors akció láttán többen azt kívánták, hogy a következő trópusi futball-világbajnokságra ezeket a fiúkat nevezzék magyar válogatottként.

A futballisták elszántságánál is nagyobb volt a női röplabdásoké. A néhol még hiányos technikai felkészültséget itt tökéletesen pótolta a lányok-asszonyok lelkesedése, mindent elszópró lendülete, és talán ennek tudható be, hogy a labda több-

ször szállt a vonalon túlra — érintés nélkül.

A szombati nap egyik jelentős versenyszáma volt a családi vetélkedő. Az egyre népszerűbb, másutt is mind gyakrabban alkalmazott sportolási forma bevezetése a postás sportnapon is nagy sikert aratott. Voltak ügyességi és gyorsasági versenyek, de ami mindennél fontosabb: pályán volt az egész család, a mama, a papa és a gyerekek.

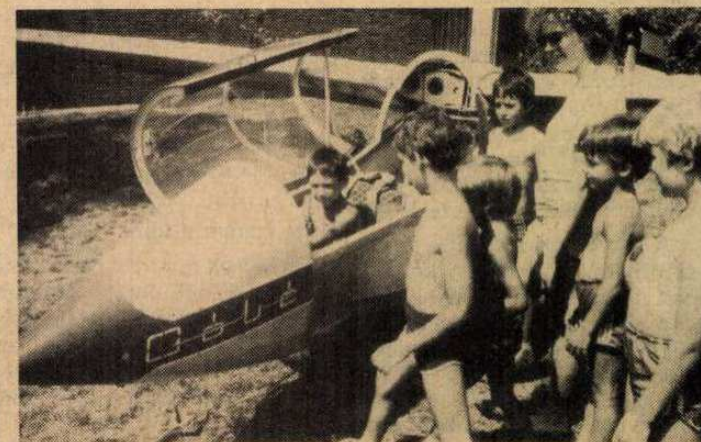
Kora délután a jól megérdemelt ebédszünet vége felé mindenki az eget kezdte kémlelni. Persze nem esőre vártunk, erre semmi remény nem volt, megérkeztek viszont az MHSZ-Postás Repülő és Ejtőernyős Klub ejtőernyősei. A magasból érkező vendégeket még a meleg sem tudta eltéríteni attól, hogy ne pontosan ugorjanak a pályán kijelölt cél helyes közepébe.

Külföldi vendégek

A találkozóon külföldieket is vendégül láttak a sportbarátok. Az egyik csoportra, az olasz postás labdarúgó-válogatottra számítottak, hiszen kifejezetten erre az alkalomra hívták meg őket. Váratlan, de szívesen látott vendégek is érkeztek azonban, egy éppen Budapesten nyaraló NDK-s postás csoport révén. A német kollégák tudomást szereztek a rendezvényről, és úgy gondolták, ha már itt vannak, fociban, asztaliteniszben összemérik erejüket a magyarokkal. A rugalmas rendezők pillanatok alatt kerítették vállalkozókat a hazai résztvevőkből, és a mérkőzések létrejöhetek. A vendégek nagy meg-

Kezdődik a magyar és az olasz öregfiúk mérkőzése

Jaj, de klassz, de jó lehet a levegőben!

elégedéssel szóltak a szíveslátásról és a visszavágó reményében búcsúztak.

Szombaton délután négy órakor aztán komolyabb összecsapásra is sor került. Ekkor rendezték meg a magyar-olasz válogatott öregfiúk labdarúgó-mérkőzést. A pályára kifutó csapatokat mustrálgatva már a mérkőzés előtt féltettük fiainkat. Az olasz old boy-ok bizony sokkal fiatalabbak és karcsúbbak voltak a magyaroknál. Mindezek után nem volt meglepő az 1:0-ás vereségünk, különösen úgy nem, hogy az azzurik (valóban égszínkék nemzeti mezben játszottak) között több nemrégiben még C ligás labdarúgó is játszott, és a Nápoly környékéről érkezetteknek talán a meleg sem volt „annyira meleg”. Mindenesetre a magyarok játékból ezúttal hiányzott a paprika, de a végén megfogadták, hogy legközelebb ők győznek.

Újdonságok

A rendezők folyamatosan törekednek arra, hogy a versenyek sokrétűségével, új programokkal mind több résztvevőt nyerjenek meg. Ezúttal először volt kerékpáros váltóverseny (vegyes csapatokkal), és mindinkább gondolnak arra, hogy az aktív postás dolgozók mellett iskolásokat, nyugdíjasokat is megnyerjenek, hogy erősítsék vagy megtartsák ezeknek az embereknek a postához való kötődését. Idén már több sportágban rendeztek versenyt a nyugdíjasok számára, és a közeljövőben a középiskolásokat is bekapcsolhatják az itt folyó versenyekbe.

Újdonság az is, hogy megfelelő és kívánatos arányban részesedik a nagy egészben a kultúra is. Szombaton este az igazgatóságok önálló műsorokat adtak (a legjobban a HTI-é sikerült), vasárnap pedig színvonalas gyerekműsorral kedveskedtek az apróságoknak. Sőt akiknek a sport után maradt ereje, a szombat esti diszkóban még táncolhatott is.

A siker ellenére — gondok

A leírásból talán kitűnik, hogy azok, akik jelen voltak ezen a forró budapesti hétvé-

gén, nagyszerűen érezték magukat. Szinte minden volt, ami a jó szórakozáshoz nélkülözhetetlen. Mégis a részvétel némileg elmaradt a korábbi években tapasztaltakhoz képest.

Mintegy 1200 nevezés érkezett a versenyekre, de a versenyzők egy része nem jelent meg.

Makai Attila, a postás tömegsportbizottság elnöke ezt így indokolja:

— Sajnos az évközi bajnokságok is jeleztek már ezt a csökkenő tendenciát. Erősen átalakulóban lévő társadalmunkban felborultak a munka és a pihe-nés helyes arányai. Sok a hétvégi munkát vállaló, gemkázó, akik még az ilyen nagy rendezvényekre sem jönnek el. Más okai is vannak a távolmaradásnak. Mi magunk is utánpótlás-gondokkal küszködünk. A régi társadalmi aktivisták kiöregedtek, elfáradtak, és nagyon kevés olyan fiatal jön közénk, aki igazán szívügyének tekinti a tömegsportot.

Ezenkívül a propagandánk is lehetne jobb. Biztos vagyok abban, hogy a sok telephelyű postaszervek egy jelentős részére nem jutnak el az információk, és sok budapesti postás azt sem tudja, hogy ezen a hétvégén programként, családostól, miniket is választják.

Örvendetes viszont, hogy a csökkenő részvétel ellenére is, a mostani rendezvényre sokkal több család jött ki, és ha ez így van, akkor egy fontos célunkat teljesítettük.

Mindenesetre biztos vagyok benne, hogy van jövőjük az ilyen — országosan is ritka — rendezvényeknek. Remélhetően az egyre erősödő vágy az egészséges életmód iránt újra felkelti majd az érdeklődést a közös mozgás, sportolás iránt.

Makai Attila gondolatait erősíti Botlyán Jánosnak, a PSE elnökének szavai is.

— A PSE dolgozói nagy odaadással teremítették meg ennek a találkozóknak a tárgyi feltételeit. A sok munka mellett egy

Zsák nélkül könnyebb, de így igazán érdekes

ilyen rendezvény jelentős öszeget visz el a tömegsportra fordítható éves keretből. Mindez pedig ugyanannyiba kerül ha telt ház van, ha nem.

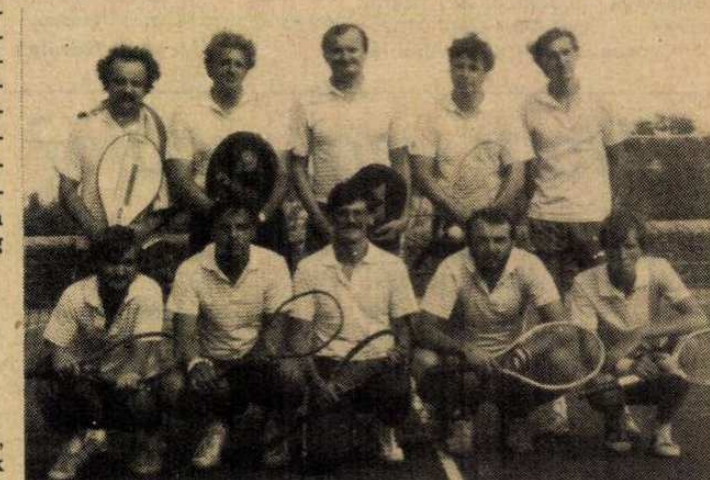
A nézelődőknek még egy fontos dolog feltűnhetett. A posta átszervezése után több nagy létszámú közép fokú szerv alakul (PKI, PSZEI, POKI, POTIBER) és ezek az intézmények önállóan nem képviseltették magukat. Ez idáig ez nem volt szokás, az innen jövők valamelyik központi postaszerve csapataiban játszottak. A jövőben talán változtatni kellene ezen a módszeren.

A gondok ellenére a résztvevők és a rendezők lelkesedése azt eredményezte, hogy az itt lévők jól szórakoztak. Talán csak a tassi horgásztelepen versenyzők voltak kicsit szomorúak. Elbűjták a halak a hűs habokban, és a nagy melegtől még enni sem volt kedvük.

Zimmermann Ottó

(A versenyek eredményét közzétevéző számunkban közöljük.)

Tömegsport lett a tenisz?

Már az elmúlt évben jelentkezett a Postások Szakszervezetének országos sportnapján a fehér sport, mely új színfoltja volt a postaszervek egymás közti versengésének. Az ott tapasztalt érdeklődés biztató volt, ezért vállalkoztunk a teniszversenyek kibővítésére, amit a Postás Dolgozó májusi számában meghirdettünk.

A Levélfeldolgozó Üzem Szakszervezete Bizottsága, sportegyesülete, valamint a Hírlap és Postaszállítási Igazgatóság KISZ Bizottsága által rendezett versenynek nagy sikere volt a teniszszerető postás dolgozók körében. A versenyen 4 igazgatóság és a központi postaszervek képviseltették magukat 36 résztvevővel.

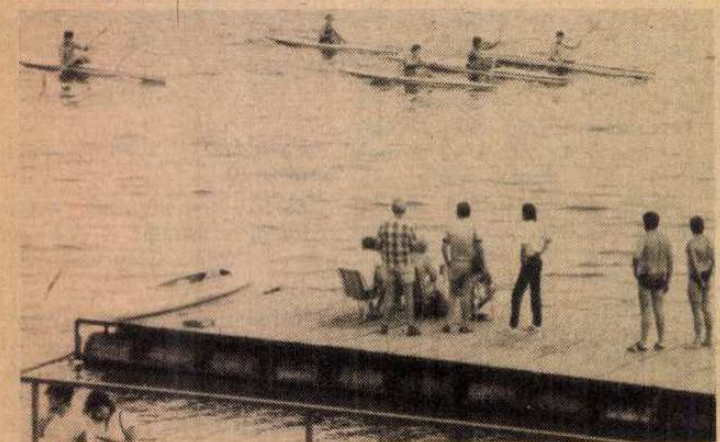
A HPI Területi Szakszerveze-

ti Bizottsága részéről felajánlott vándorszerleg volt a csapatok közötti versengés fődíja, amit imponáló fölényrel, összesen 14 egyéni győzelemmel, a HPI csapata nyert el. Őket követi a 8 pontos Budapesti Távbeszélő Igazgatóság.

Az egyéni versengés is izgalmas látnivalót nyújtott a döntőig kitartó szurkolóknak. Az egyéni versenyt Rilkó Károly (HPI) nyerte meg, a 2. helyen Fekete Béla (központi postaszervek), a harmadikon Németh Gyula (HPI) végzett.

A résztvevők egyöntetű véleménye szerint a sportnap eredményes volt, így a versenyt a későbbiekben rendszeressé kívánjuk tenni, esetleg páros, illetve női versenyszámokban is.

R. K.

Szorosan együtt az élmezőny